

قونچا

آ. انلييار

۱. پرده

کاراکترلر :

قونچا 8-9 ياشيندا قيز، گول ساتان

آيدين 24 ياشيندا معلم، يازيچى

جلال 26 یاشیندا معلم، نقاش، آیدینین دوستو

آنا قونچانین آناسی، یاشی 30.

کیچیک قیز ، یاشی 9. قونچانین تانیسی

کیچیک اوغلان، یاشی 10. قونچانین تانیسی

دوكدور ، مریض خانادا

پرستار ، مریض خانادا

ایکی پولیس، پیادا یولوندا

شوفر، خیبواندا

دوكانچی، دوكاندا

یولدان گنچنلر، کیشی و آرواد-اوشاقلار

1 . صحنه - خیابان

قونچا، اینینده اسکی ماتتو، باشیندا چارقت، پیادا یولوندا، بیر باققال دوکانینین کناریندا دوروبدور. دوکاتین قاباغینداکی میزین اوستو، تاباق-تاباق چنشدلی بنمیشلرله دوزولودور. قونچانین یانیندا بیر نایلون سطلیل وار کی، ایچی دولودور جوره-به-جوره گوللر ایله. اونون اینده ایکی دسته گول وار، و «آی گول آلان...»، هارایلا بیر .

کیشی و آرواد اوشاق گلیب-گندیرلر .

ماشینلارین سسیندن آدامین باش-قولای گندیر .

قونچا آی خانیم تزه گول... آی آغا تزه گول... سال یادا ، قویما قالا... گل
آپار ها، اوجوز دور، اوجوز ... آی گول آلان!...

ایکی اوشاق، قیز و اوغلان، قونچانین یانینا گلیرلر. قیزین قوجاغیندا
بیر نچه دسته گول وار. و اوغلانین بوینوندان آسدیغی تاختا قوطودا،
فندق، سیغارا، ساققیز و ها بنله بیر شنیلر گوزه دییر.

قیز اوشاغی بیر شئی ساتیب سان؟

قونچا یوخ.

قیز اوشاغی منده ساتمامیشام.

اوغلان اوشاغی آما من، بیر پاکنت سیغار ساتمیشام.

قیز اوشاغی یالان دئیر، ساتمیب.

قونچا گوپ ائلیرسن؟

اوغلان اوشاغی یوخ واللاه، فقط بیر پاکنت سیغار ساتمیشام.

بو آرادا اوشاقلار گؤرورلر ایکی کیشی، پولیس، گلیر. تو دابانا
قاچیرلار. قونچا گول سطیلی نی گؤتوروب دوکانا سوخولور.

دوکانچی (شنیلری دوزه-دوزه) اوشاق، اولار بیزی اینجیت میهن؟
آخیردا بیر گون پولیس سنی توتاجاق ها... بونو آنایان دنمه لییم، بنله
اولماز.

قونچا (قورخوب. سوکوت).

پولیسٹر گلیب توکاتین قاباغیندان کنچیرلر. قونچا احتیاط لا، قاپی-دان
سول-ساغا باخ-باخا انشیییه چیخیر.

آیدین همیشکی کیمی، هفته-ده بیر یول قیز اوشاغیندان گول آلماق اوچون
توکاتین قاباغیندان کنچیر.

آیدین سلام خانیم قیز، منیم دسته گولومو ساخالیب-سان؟

قونچا (سطیلی گورسه تره ک) بلی آغا، ساخلامیشام. باخین هان-سینی
ایسترسیز گوتورون.

آیدین (بیر دسته گول سنچیر) چوخاندی سن نن تانیشام. اولار آدییین
سوروشام؟

قونچا آدیم قونچا.

آیدین منیم ده آدیم آیدین. من مدرسه-ده اوشاقلارا درس وئریره م.

قونچا بس سیز آغا معلم سیز .

آیدین هیه. سنده مدرسه یه گنڈیرسن؟

قونچا یوخ. منیم سیجیلیم یوخدور. آتام ایستیردی آلسین کی، اولدو. آنام
دننیر لازیم دییل مدرسه-یه گنڈم. من گرک ایشلییه-م. هر نه چیخسا گننه
خننیردیر.

آیدین ایستیرسن مدرسه-یه گنڈسن؟

قونچا بلی، ایستیرم. آما من گرک ایشلییه-م. بیز کاسیبیق.

آیدین آل! بودا گولون پولو. گلن پنشمبه-یه گننه بیر دسته ساخلارسان.

قونچا (جیبیلرینده خیردا پول آختارا-آختارا) اولسون ساخلارام.

آیدین جانیم خیردا پول آختارما، لازیم دییل. قالانی قالسین سنه. خدافظ

قونچا خدافظ .

آیدین بیر آز دوکاندان اوزاقلاشیبیدیر. پولیس لر دؤنوب گلیرلر. قونچا اونلاری گورجک شئی-شویون گوتوروب قاچیر. ببردن-بیره، اوجادان تورموز سسی گلیر. آیدین دؤنوب گورور قونچا خیابانین اورتاسیندا یئره سرلنیبیدیر.

آیدین (قاچا-قاچا سسلیر) قو...ن چ...آ!

شوفر ینتیم قالاسان! ماشینین قاباغینا قاچیرسان منی یازیق ائلییه سن؟ آیدین سؤیوش ائلمه، یاردیم ائله اوشاغی صحییه آپراق .

شوفر آغا! بو سیزین اوشاغینیزدی؟

آیدین یوخ! تانیشمیدیر...

پولیس لر گلیب تصادفه ینتیشیرلر و اوشاغی مریض خانایا گوندیریرلر. دوکانچی

قونچا-گیلین قونشوسونا تئلفون ائل ییب اونون آناسینا خبر وئیرر .

۲. صحنه- مریض خانایا

مریض خانادا اوتاق. دوختور، پرستار، آیدین، قونچانین آناسی، مریضین یانیندا دیرلار. قونچا آییلیبدی، آما حالی هله یاخچی دییل.

دوكدور شانس گتيريب كى، بير شئى اولماييب. آما بير هفته بوردا
قالمالىدير.

(دوكدور و پرستار گنديرلر.)

قونچا ماما! قورخما، من اولمه ميشم. بيرجه يارپاق كيمين اسيره م!

آنا (آغلايا-آغلايا) بالا اولومدن قورتولدون.

آيدين اسمه بين ده گندر، قورخما.

قونچا ماما! گوللريم نجه اولدو؟

آنا بيلميرم قيزيم.

آيدين هامى سيني بيغيب گتير ميشيك. اونلارى من ائوه اپار اجاغام. بودا
پولو، آنان آلير؛ راضى سان؟ (پولو وئيرير)

آنا چوخ ساغ اولون.

قونچا هيه راضييام. عمى چوخ ممنون، سيز منيم بابام كيمي چوخ
مهربان سيز.

آيدين خواهيش ائليره م. بير ايش گورمه ميشم. من ايندى گنديرم،
صباح گننه گليب سنه باش وور اجاغام. خدا-حافظ.

(آيدين اوتاقدان چيخير.)

قونچا خدا-حافظ.

آنا خدا-حافظ.

۳. صحنه- دوست

آيدنين اوتاغى. ميز، سندل، موبيل. بير نجه دنه يازيچى تابلوسو
دوواردا. كيتابلار قفه سده. لابتوپ يازى ميزين اوستونده و ايكي
بويوك گولدان، ميزين بوجاقلاريندا. آيدين اوتوروب ميزين قاباغيندا،

البنده كيتاب تئلفون زنگ وورور. جلال آيدينين دوستو ايستير اونو
گورسون؛ و بير آزدان سونرا ايچرى گلير.

جلال هنج بلدى سن هارداسان؟ ايكي گوندو زنگ وورورام يوخسان.

آيدين بيليرسن نيه يوخام؟

جلال يوخ، بيلميره م.

آيدين بس بيل كي، باشيم آغريبير، ايستيره م باشيما بلا آچام!

جلال مبارک اولسون. ائولنير سن؟

آيدين گوى گنت بابا ده، انله بيل كئفين گليب ها! هله بير بئلمن سفنه لمه
ميشه م.

جلال ياخچى، بس دردين ندير؟

آيدين بير كيچيك دوستوم وار، آدى قونچادير، خيياواندا گول ساتير.
ايستيرم اكر اولسا بو گونلر آيديني مدرسه يه يازديرام. البته خرچيني گرک
جيبيمدن وئره م، بو هنج زاد حقوقمدان. آتاسى اولوبدور، آناسينين دا بير
دوز-عمللى ايشى يوخدور. بس ايندى بيلدين باشيمين هاراسى آغريز؟

جلال بيلديم، باشييين ايچى آغريبير، بئينين خاراب دير، آغلين ايشلمير.

توتدوق بو ايشى گوردون، او ياندان ووردو صاباح سن بير چتئين لييه
دوشدون، يا باشييان بير بلا گلدى، اوندا بو اوشاق نئجه اولاجاقدى؛ كيم
اونا يئنئيشه جك؟ بو گوللرى ده اوندان آليبسان؟ بس بونا گوره بورانى
گولستان باغى انلهميسن.

آيدين هيه، اوندان آلميشام. ياخچى دير كي، ايندى بيله سن، ايه بير گون
عمى آيدين اولماسا، عمى جلال هميشه اونون باشى اوسته اولاجاقدير.

جلال واى دده م واى! سن منى ده بو ايشلره قاتيرسان؟ يوخ قارداش يوخ،
منيم اوستومده حساب انلمه، من بو تله يه دوشمره م.

آيدىن قورخما، منە بىر شئى اولماز. ايندى عمى سەند دورور، ايه صاباح دا اولماسا، عمى ساوالان كى، ها وار.

جلال يوخ قارداش يوخ، منى قاتما! منىم سەند ساوالاندا باشىم چىخماز. آغرىماز باشىما دىسمال باغلىيا بىلمرەم. منىم منجىملىك دە الىمدن گلەز.

آيدىن باشىن چىخار، ياخچى دا چىخار، من اولماسام گۇررسەن كى، چىخار.

جلال سەن اولماسان من دە اۆلموشەم. اولونون اليندن ھىچ بىر ايش گلەز. اولار بىر منە دئىسەن بو ايشلار بىر نتيجەسى ندىر؟

آيدىن آنجاق سەن انلىيە بىلرسەن بىر گۇزل تابلو، مەن نە دوستومدان چكەسەن. اودا اولار سەن بۇيوك اثرين.

جلال يوخ! چكەرە مەن بىر شئى گۇرمەسەم چكەرە مەن. سەن نە دە خيالائىن دردىمە دىمەز.

آيدىن گۇررسەن و چكەرسەن. آرخايىن اول!

جلال فېكر انلە! بىر اوشاغى مدرسەيە گۇندرمەك لە ، خىياباندا اوشاقلار بېغىشارمى؟ بىر اوشاغىن خىجىنى وئردىن ھەر شئى دوزلىب قورتولارمى؟ مېنلەر جە اوشاق خىياواندا وار، ايستە بىرسەن اونلار نە ايش گۇرە سەن؟ جانىم گۇزوم يوخ، بو يول كى، سەن گۇندىرسەن "حاتم طابى" يولدور. منىم يولوم دئىيل. مەن بىلمىرەم دلى سەن، عاشىق سەن، حاتم طابى سەن، نە سەن؟ يوخ، بلكە دە بونلار بىر ھامىسى سەن! آمما مەن بىلمىرەم كى، بونلار بىر ھىچ بىرىسى دئىيلەم. توتاق يوز نە اوشاغى بېغدىن بىر يئەر، او بىر يئەر نە ياردىم انلىيە بىلەجكە سەن؟ ايندى گۇندىك بىر شەرىن خىيابان اوشاقلار بىر بىر يئەر، باشقا شەرىلرە كى اوشاقلار نە خىجىمە ائدە بىلەجكە سەن؟ خىجىمە خىجى ھارادان گۇندىرە جكە سەن؟

آيدىن دولت و جماعاتدان آلاجاغام.

جلال نه دولت پول وئره ر، نه ده جماعات! اگر وئرسه لر ده ائله آز اولار کی، بیر شئییه دیمز. یادا اوردا-بوردا اوشاقلار اوچون نچه دنه انو آچارسان، گننه ده مینلرجه اوشاق خیاواندا آوارا قالار. درد کؤکدن، ایریشه سیندن گرک کسیل سین، یوخ باش بوداقدان.

آیدین دردی هم ایریشه سیندن و هم ده باش بوداغیندان کسجیبیک. خیالین راحت اولسون. هنج بیر شئی اونیتماریق.

جلال یاخشی، کس گؤره ک.

آیدین مدرسه یه آدیازدیرما زامانی گنجیبیدیر. پیس وخت دیر. سن خانیم مدیر اینن دوست سان، دانیش یئنی شاگردی قبول انتسین؛ منده اوشاغین آناسینی آپارارام اداره یه سیجیلی آلسین .

بیلیرسن، انلییه بیلیمریک الی قویوب الین اوستونه اوتوروب هوروت-هوروت باخاق. و بو قونچالار دا آچیلمامیش سولالار. بونلارین اودوندا یانیب کول اولماق گرک. ایندی سن بونون آدینی نه قویورسان قوی، دلی لیک، عقل سبزیلق، وور غونلوق، اؤنملی دئییل، اؤنملی بودور کی، بونلارا بیر ایش گؤره ک، هنج اولمازسا دوداقلاریندا بیر گولوش قونچاسی آچیل سین. ایستیرسن گندیب ائولنیب غلام اولاسان؟ یا گندیب درس اوخویوب دوکتورا آلاسان؟ بونو بیل، اگر بو ایشلرین دالی سیجا گنتسن، دوکتورا آلیب میز صاحابی اولسان، اؤزوم گلیب میزیین اوستونه اوتوراجام!

تویوق اول گلیب یا یومورتا؛ منه تویوق-یومورتا مسئله سی چیخارتما؛ دردی هم ایریشه سیندن ووراریق همده باش بوداغیندان؛ بیر دسته اورادان وورار، بیر دسته ده بورادان. بو ده ده-ننه لی موشکوللری، گرک هر تاییدان تاپدالایاسان.

تابلولارییین پولون قوی قیراغا، منده نه کیتاب چیخارتدیم پولونو قویارام اونون اوستونه، لازیم اولاجاق.

جلال یاخشی. بس من گندیب دانیشارام.

آیدین دانیشارام یوخ، گرک راضی ائده سن.

جلال نیباران قالما! ایندی د گوروم نه واخت بو اوشاگی نان تانیس اولدون؟

آیدین گل اونو دا سنه تعریف له بیم...

(صحبث انلییه-انلییه اوتافدان انشیه گئدیرلر.)

۴. صحنه

آرزو

قونچا مریض خانادا تخت اوستونده اوتوروب، بیر کارتون فیلیمه باخیر. بیر آز سونرا فیلم قورتولور.

او تئلوژیونو باغلاپیر. بو آن آیدین الینده بیر هدیه ایچرییه گیریر. ایکیندی چاگی دیر. مدرسه لر تزه تعطیل اولوبلار .

آیدین سلام. عمی جان، نجه سن، کنفین یاخچی دیر؟

قونچا (او تاختیندان اشاگی یئنیب سوروتمه لرینی گنییب ال وئریر). مئرسی، یاخچیبام. یالنیز بیر آز اوز ایچیمده اسیره م.

آیدین اودا گندر. گل، بو هدیه نی سنه گتیر میشم. (وئریر الینه)

قونچا آجا بیلرهم؟

آیدین نیه یوخ، سنه گتیر میشم.

قونچا (آچیر). اوه! رنگ میدادی، نقاشی دفتری، آدامس و شاقالات. چوخ ساغ اولون. نقاشی آز باجاریرام. یالنیز هردن-بیر دوستوما چکمیشم، آپاریب مدرسه یه یاخچی دا نؤمره آلبیدیر.

آيدىن اوھ! بس سن ياخچى باجار يرسان. دئير ديم به ھلھ گرک بونو سنه
اۈرگھدم.

قونچا بلى، ايستيرم اۈرگشھم.

آيدىن بس گل بېر شئى چكك. دى، نه ايستير سن چكھسن؟

قونچا بېر پوفلھ ك. ايپى اولسون. بئله ده گۈيھ گنتسين(الينين حركتى ايلھ
پوفلھ يين گۈيھ گنتمھ سيني گۈسترير.)

آيدىن سن چك من باخيرام.

قونچا (چكيب قورتارير). ياخچى دير؟

آيدىن چوخ گۈزھ لدير. من سن ياشيددا اولاندا بلھ باشار ميردويم.

قونچا مئرسى.

آيدىن دئدين اۈز ايچيندھ اسير سن، نئجھ؟

قونچا بئله ھا! (او اللرينى يوموب باش-بده نيني تيتره دير.)

آيدىن بيلديم، نيگار ان اولما، گندر قالماز. دۈزمك گرک. توختادين

بوردان گنتدين، ايستھ بېرسن گننھ گول ساتاسان؟

قونچا پول لازيم دير. ھيھ، من گرک ايشلبيھم. اولماز كى، ماماما كۈمك

انلھ مييھم.

آيدىن يوخ! پولا، ايشھ و آنايان فيكير انلھه! ايستيرم بيلھم اۈزون نه

ايستير سن؟

قونچا (فيكير انليير). اۈزوم نه ايستيرم؟ ايستيرم اوينويام.

آيدىن اويون باجار يرسان؟

قونچا خسدرچين(ناققيش لى)، مئشداش(بئشداش)، توپ اويونو و ها بئله
بیر شئیلری باچاریرام.

(او الینین حرکتی ایله اویونلاری گؤستریر.)

ایستیرم مدرسهیه، گزمهیه گئدم. یوخ اولماز. اوندا داها یولداشلاریمی
گۆره بیلیرم. او زمان اونلار خییاباندا آدامس، گول، سی دی ساتاجاقلار
و ماشین شوشهسی سیلهجکلر. داها بیرى سی تاپیلماز کی، من نن
اویناسین.

آیدین نیه، آیری اوشاقلار واردیلار، اونلارلا دوست اولوب اوینارسان.
مدرسهیه ده گئتسن گئنه تزه یولداشلار تاپارسان.

قونچا یوخ! ایسته میرم تاپام!

آیدین نیه؟ آدام بینى یولداشلار تاپسا کی، قولای اولماز.

قونچا یوخ! ایسته میرم یولداش تاپام!

آیدین اولار دیهسن نیه ایسته میرسن؟

قونچا دوستوم اولوبدور!

آیدین حیف! چوخ آچیندیم، ناراحات اولدوم؛ هاواخت، نیه اولدو؟

قونچا نچه آی بوندان قاباق. بیلیرسیز من ده اوننان اولدوم! یعنی ایستدیم
اولوم آما قویمادیلار! بیر گون گلدیلر اونو ماشینا قویوب قییر یستانلیغا
آپاردیلار. تزه معتاد اولموش دو. اؤنجهدن من بیلیردیم، ائلکی بیلدیم چوخ
آغلادیم. اونو چوخ ایستردیم، چوخ مهربان ایدی. چوخ یاخچی ایدی.
چوخ آغلادیم. بیلهسینه دندیم سن آلا اؤتور! بو ایشین دالی سیجا گئتمه!
دئدی، یاخچی، آما گئنه گئتدی، بوراخمادی. بیلیردیم اولجک، اولدو ده!

آغلادیم آغلادیم، چوخ دا آغلادیم! آغلاییدیم؟ آخی یولداشیم ایدی،
ایستیردیم بیلهسینی، گوزومون قباغیندا ساغلیغینی آرادان آپاریردی، من
ده بیلیردیم کی، اولهجک! بوردان-وردان ائشیمیشدیم بئله بیر اوشاقلار
تنز اولورلر. چوخ قورخوردوم. چوخ! او اولدو، من ده نوخوش اولدوم!

بیر گون گوردوم آناسی بیر دسته گول الینده میندی اوتوبوسا. من ده دوردوم ایکیمجی اوتوبوسا میندیم. و اونون دالی سیجا گنتدیم. گوردوم گولو قویوب اونون قیبری اوستونه آغلايير. دوزدوم قورتولوب قاپیدیب گنتدی. آخشام ایدی. گنتدیم یولداشیمین قیبری اوستونه، اوزومو دایادیم تورپاقلارینا، سریلدیم. شیرین-شیرین دویونجا آغلادیم؛ یالواردیم قاپینی آچسین منی ده آلسین اوز یانینا آما آچمادی. قالدیم آغلییا-آغلییا... هنج بیلمدیم داها نه اولدو. بیرجه اوز زمان آیلدیم کی، صبح ایدی، قیبرسانلیغین صاحابی (گوزتچینی آنلادیر) منی اویاتدی و اوز دفترینه آپاردی. سونرا پولیسی چاغیریپ منی اونلارین انلیینه وئردی. مامام خیر وئرمیشدی کی، من ایتمیشم .

یوخ! ایسته میرم بئله بیر یولداشیم اولسون. ایسته میرم بیبری نن دوست اولوم. قورخورام گننه بیر شئی اول، سوزه باخمایا دوشه اوله. آخی بیلیرسیز، آدام یولداشینى ایستیر، چوخ-چوخ دا ایستیر. بوتون گؤیلره، دنیزلرجهن؛ بوتون اولدوزلارین سایى قدری.

(الری ایله گنیش لیگی و چوخلوغو گؤستریر)

بئله بیر سئوگی لی یولداشیم دوشوب اولدو. من ده ایستدیم اونون یانیندا اولم، اوندان آیری دوشمویم... بیلیرسیز... (آغلايير).

آیدین جانیم، گوزوم آغلاما! باغیشلا کی، دردی بین دئشدیم. بیلیرم چوخ آغیر و آجی دیر. چوخ-چوخ.

منده بیر گون حس ائتدیم دوستوم کئف سیزدیر. ساغلیغینی الدن وئیر. انله بیلدیم کی، معتاد اولوبدور، آما یانیندا دئییلدیم دردینی یاخچی سوروشوب بیلیم و یاردیم ائدم. قالدیم درد ایله گومان آراسیندا آوارا، یاندیم آغلادیم. من یاش تۆکدوم آما کیمسه آنلامادی ندن؟

قونچا منی آنلادیلار سیزی آنلایالار؟ منی آنلایاندا سیزی ده آنلایاقلار. سیزدن ایراق، سیزدن ایراق، بؤیوکلر چوخ کیچیک دیرلر!

آیدین اولسون، یولداش لبق ایشینی اوزون بیلرسن. دئدین ایستیرسن مدرسه یه گنده سن، ایه آنان گؤندرسه گؤندرسن، هن؟

قونچا نيه گنتره م، هيه گنتره م. ايستيرم گنڊم. ايستيرم يازام، اوخويام،
نقاشي چكهم . خيياواندا يازيلاري اوخويام. ايستيرم هر نئي اويرمنه
(سوز ايله حرڪتي بيرلشير). گونده خيابانلارا دوشونجهن مدرسهيه
گنڊم. داهبا خاننما او آغايا يالوارمايام مندن بير شئي آلسينلار. منيم هنج
زاديم يوخدور. منيم نه سيجليليم وار نه ده پالتاريم، نه دفتر كيتابيم ، نه ده
كيفيم. هنج، هنج زاديم يوخدور. بيه اولار كي، مني مدرسهيه قويا لار؟
آيدين آنانلا داننشا جاعام. باخاق گورك اولار يا اولماز. اونجهن ايستيدم
بيليم سن اوزون نه دننير سن و نه ايستير سن .

قونچا اوزوم كي، ايستيرم، ائيه اولسا.

آيدين عمي جان، چوخ ياخچي، بس اوزويون گوزله، گننه گلجهيم.
(اونو باغرينا باسير)

قونچا ائله اولماسين كي، بيردن گنڊيب گل ميهه سيز ها. من سيزي تاپا
بيلمرم

آيدين جانيم! نيياران اولما، گلجهيم. اوزويون قورو! هلهليك.

قونچا هلهليك (او ائيه ميداد - كاغاز گوتورور) .

۲. پرده

۵. صحنه

آنا

قونچا گيلين ائوي : ۳-او-۴ بير پنجره لي اوتاق. ياتيب-اوتورماغا و
ينمك بيشير ميهه. دووارين ديبينه قويولموش يورغان-دوشك، آشپازخانا
هاجاتلاري، و بير تيكيش چرخي گوزه ديير. زنگين سسي گلجك،
قادين(قونچانين اناسي)

اٲشپه چپخب آدینی اچری گٲیریر .

قادیٲ بوپورون ایلشین (پٲر گوستریر)، چوخ خوش گلیب سیز. آجلیغیز اولسا بوپورون؛ یوخسوللو غوموزا، ائوین دارلیغینا باخماین، اوربیمیز گٲنیش دیر. پٲیر- چوره بیمیز وار، و چاپیمیز.

آدین ممنون. چای اچره م .

قادیٲ راحت گلدیز؟

آدین بلی، بوردا سیزین قونشویوز ائوی گورستدی.

قادیٲ بیز سیزی چوخ اینجیدیریک.

آدین (دیزی اوسته ایلشیر). خواهیش ائلیره م، یوخ، اذیت اولمامیشام.

من قونچانین موشکولونو اوز موشکولوم بیلیرم، بونا گوره

ده

ایستدیم سیز اینن بیر دانیشام. راضی سیز اوشاق مدرسه یه

گٲت سین؟

قادیٲ (بیر چای وئیریر). نیه گرک راضی اولمایام؟ بو هر آنانین بؤیوک

دیلبی دیر کی، اوشاگی درس اوخویوب بیر ایشین ساحابی

اولسون .

سئوینیرم کی، بیز بعضی آداملار کیمین یوخسوللوقدان الی

باغلی قالبب ایری

یوللارا دوشمیشیک، اوز قیچیمیز اوسته دور موشوق؛ آتا-آنام

دا

الریندن گلنه قدر بیزه یاردیمچی اولوبلار. آما ائله موشکوللر

وار

15

كى، قويمورلار بيزى راحت ياشىياق. قونچانين سيجىللىسى
يوخدور .

آيدين بونو قونجا دا منه دئدى .

قادين چونكى كىبن كاغيزيم يوخدور. من نيشانلى اولاندا آتاسى فوت
انلدى. بيز آلتى آى نيشانلى قالدیق. بو آرادا من بويلو اولدوم. او
فهلەليک

انليردى، بير گون گنتدى ايشه داها قايتمادى؛ دووار آلتيندا
قالميشدى؛ دئدير .

(گوزلرى دولور). اوشاق ائوده آنادان اولدو. بونا گوره كى،
او-بو چوخ سؤز

چىخارتماسينلار، اونو آلدیم ديشيمه كنددن شهره قاچديم و
بيلهسين

بوردا بويوتدوم. من درزى ليک انليرهم، انولرده پالتار
يويورام،

نىسه چوخ چتنبليينه گنجينيريك دا. قونچا آتاسينى
گورمويوب، اونون

تعريفينى بيرجه منيم ديليمدن ائشيديبدير، آما ائله بيلير كى،
اؤزو ده اونو

گوروبدور. نئجه دئيم، هردن بو دا منيم اورىمى
پارچالايير .

آتاسى چوخ منهربيان و ايگيت بير كيشى ايدى ...

بو چتین لیکلره گۆره ایندییهجهن من سیرری می بیرینه
آچمامیشام .

آتام چوخ چالیشدی حاجی آغادان منه بیر کاغاز آلسین، آما
اولمادی. او دئییر اؤزو شاهد ایدی بیزیم نیشانلی اولماغیمیزا،
آما بونو

کبین کسمه حساب انده بیلمز. دئییر "نه بللی، بلکه ده اوشاق
آیری بیر

کیشی دندیر!" بو ایشه کاغیز وئره بیلمز. آتام دئییر "بو ایشین
دوزلمهسی

آغیر بیر پول ایستتیر. وئرسهن حاجی آغایا اوخویا-اوخویا
یازار ."

آیدین سیز آتا-آناتین سیجیللی سینی کتیره بیلرسیز؟
قادین گتیررم.

آیدین چوخ یاخجی. ایشین قالانی منیم بوینوما. بیر تانیش تاپارام، بلکه
اوشاغا بیر سیجیللی آلدیق .

قادین اولسون، گتیررم. آما چوخ تأسف اینن دئمهلیم کی،
مدرسهنین

خرجینی وئره بیلیمه جیم.

آیدین مدرسهنین خرجی منیم بوینوما. خییالیز راحت اولسون.

قادین ساغ اولون. سیز بیزه چوخ ایگیتلیک، محبت اندیرسیز.
سوروشا بیلرم

نه چون بیر بله محبتیز وار بیزه، بو اوشاغا؟

آيدىن بونا گۆركى ھلە ئايرنمە مېشم " منە نە! ,دئىيم.

بلكە بېر گون مندە بو فېكرى ئايرندىم. يادا بېرىسى منە دە
اونو

ئايرتدى. اوندا ھر شئى دوز گۆرە جىم، ايندى ترسە
گۆرورەم. بو دا بېر ناخوشلوقدور كى، توتانى تئز اولدورور!

قادىن ياشايىن. يامان گون گۆرمويەسىز. سىزىن

باغىشلايىن، من چوخ گايام. سىز دندىز كى، قونچانين
موشكولونو اوز موشكولونوز بېلىرسىز.

آيدىن سىز دە ساغ اولون. اصلينە باخساز بو ايشى گۆرمك منىم
بورجومدور.

بورجو نە ائليە رلر؟ بورجو وئرمك گرک. من دە اوشاق
ايكن چالشميشام .

بوتون بو ايشلرى كى، ايندى اوشاقلار خىياواندا گۆرورلر
يادا ايش

يئرلريندە، من دە گۆرموشەم. كىبرىت، قاچاق سىغارا،
آدامس، بېلىت،

و ھابلە بېر شئىلرى ساتميشام. سونرا ھك، كرپىچ كورە
لريندە و

كاشى، سبزه كارخانالاريندا چالشميشام. ۸ ياشىندان ۱۴
ياسىناجان. من بوتون بو ايشلردە اوشاقليغىمى ايتىرىب الدن
وئرميشەم .

اونو آمان سىز جا مندن آلىيلار. ايندى-نين ايندىسى دە، اونو

آرابيرام. بو آرادا بيريسي يولوما چيخدى، هر شئى اليمدن
آليب دندى"

بو ايشلرى آت قيراغا، بونلار اوشاق ايشى دئييل، آل كاغيذ
قلمى،

گنت كيتاب، درس دالى سيجا! ,, و ايللر بويو يارديم ائتدى
كى، من اوزومو

باتلاقدان قورتارام. بونا گوره دئيه بيلمره م "منه نه ! "

قادين اودور كى، دئييلر ,, يانانين دردينى يانان بيلر؛ اصلينين دردينى

كرهه بيلر. "

آيدين بس صباح ساعت ۹-۱۰ ايداره قاباغيندا گوروشريك .

قادين اولسون، گلره م.

آيدين هلهليك.

قادين هلهليك .

۲. پرده

۶. صحنه

سنوينج

قونچا اوتاقتا. آيدين، جلال و آناسى اونون گوروشونه گليپلر. كئف-
احوالدان سونرا :

قونچا ماما ، دوكتور دئدى توختاميشام، گنده بيلره م.(سئوينج ايله خبر
ونرير)

آنا بالا اولومدن قورتولدون. سئوينيرم كى، ساغاليب سان.

آيدين ايندى كى، توختامى سان، بس حاضر اول مدرسه يه گئدسن. بو
كيفين... (جلال سوزو كسير)

جلال بو دا مدرسه پالتارين. آديبين دا يازدير ميشيق.

قونچا (هديه لرى آليب باخير). واى! يعنى من مدرسه يه گنده بيلرم؟
مئرسى عمى جان. مئرسى عمى جان.
(عميلرى-ئن ال ونرير)

مئرسى ماما.(ماماسيني اوپور). هئچ واخت بير بئله سئوينمه ميشديم. كاش
كى، خيابانداكى اوشاقلارين هامى سى مدرسه يه گنده بيلرديلر. كاش كى،
دونيدا هامى اوشاقلار منيم كيمين سئوينرديلر. ايسستيرم درس اوخويوب
معلم اولام. ايسستيرم قويمويام بير اوشاق مدرسه سيز قال سين. ايسستيرم
اوشاقلارين هاميسى سئوينج-اين بؤيوپه لر ...

عمى، نيه اوشاقلارين الى مدرسه يه چاتمير؟ (آيدينا ديير)

آيدين عمى جان چوخ چتين بير سوز سوروشور سان! بونو يئكه لنده
بيلرسن. يئكه لنده...

(اوتاقتان انشيبه چيخير لار)

۷.صحنه

نه جاواب ونريرم

آيدينين اوتاغى. تئلفون زنگ چالير. آيدين ائوده دييل. بير نئجه ديقه دن سونرا جلال آيدينين كيليدى الينده اوتاغا گيرير. گوزلرى بره لى قالير! هر شئى بير-بيرينه وورولوبدور! آياغى آلتيندان بير كيتاب گوتوروب عنوانينى اوخويور "گول ساتان اوشاق"؛ قويور ميزين اوستونه :

جلال (اؤز-اؤزوينه) من سنه دئديم ايشيين وئرمه بيزدن-يئرلرين الينه... باخ! الله بيل بورايا قابان گيريدير، هر شئى ووروبلار بير-بيرينه! ايندى بو اوشاغا نه جاواب وئره جيم من؟

بونلارين الى ايلان ديشيندن زهرلى دير. و اوركلرى گندوون سويوندان كيرلى. سن گؤيرچين كيمي بزك-دوزكسيز سن، اما ايلان كيمي اوياق دييل سن. گؤرمور سن هر شئى زهرليبييلر، و گوللرى آياق آلتيندا يئره سورتورلر؟! قوخوق ايبي لريندن دورو اوركلرين كؤلگلينه دالدين، اما زهرلى سنى بوراخمادى .

گوندوز اوزلرينى بزه ديلر، گئجهر، آدام اوغورلايئب، اوغولار كيمي، ايشلرى تالان اولدو...

سن وورغون سان دوستوم، وورغون. سئوگيين گيجيم گلير، دوست.

ياشاييش، طبيعت، اينسانا دوغرو سئوگى ين ...

سئوگيين گيجيم گلير، دوست.

دئمدين بو اوشاغا نه جاواب وئره جه يم من.

دئمدين شاگردلرى ين نه جاواب وئره جه يم ... آى، قونچا! آى...

(قونچا بير آغ تور دون اينينده ،بالاجا ملك كيمي، ايچرى گيرير)

قونچا عمى جان يالقيز سيز؟

جلال اى وای! اوشاق سن هارا - بورا هارا؟

قونچا عمى جان، سيز منى چاغيرديز. گلديم دانيشام.

جلال دانيشاسان؟ عمى نن؟

قونچا (او گندىب-گلمەدە. سۆزلىرىنى بوتون حرىكلەرى ايله توتوشدورور)

هيه. يالقيز اولموياسيز. ايستيرم بو كيتابدان دانىشام كى، او غرولارين ديشيندن دوشوبدور.

("گول ساتان اوشاق" الينده) :

من هامى اوشاقلار كيمى بير اوشاغام. آما، اونلار كيمى ياشاميرام. اوريم چوخ شئيلر ايستير، آما اليم بير يئره چاتمير. ايشليره م، ائوه خش وئيريم. آما مدره سهيه گنتميرم. هنج بيلميرم نيه. سئويچ، لذت تانيميرام؛ ياخين دوستوم آجليقدير منيم. گنجهلر بير-بير يميزين قوجاغيندا ياتاريق. بير آدم كنىمى سوروشماز، حتى ناخوش اولاندا دا. يالقيزام لاپ يالقيز. منى هردن بير فيكير باسير، آتا-آنامين، باجى-قارداشيمين فيكىرى. ايستيره م اونلارا تزه پار-پالتار آليم؛ هاوا سويوق لويوبدور. و ديمم، منه ده بير جوت تزه باشماق آسينلار كى، آدامس، گول ساتاندا، و ماشين شوشهسى سيلنده آياقلاريم اينجيمه سين. ايستيرم باجى-قارداشيمين كؤهنه پالتارى اوچون بير آدم اونلارا توخونماسين . چوخ ايستيرم بير تزه دونوم اولسون، آما، ائلكى بونلارى دئيرم، دئيرلر، كئفين سازدير، پولموز وار؟ هله ائوين كيراسى دالا دوشوبدور .»

هردن گيزلينجه بير آز پول ييغيرام. اوزوم اوچون يوخ، بويوكلر اوچون. ايستيرم اونلارا هديه آليم كى، سئوينلر؛ و من اونلارين گولوشلرينى گوروب سئوينيم. بويوكلرين گولوشلرينى چوخ سئويرم. ايه من يانقيليب گول سهم قاش-قاباقلاريني ساللاييب دئيرلر، "بسدى، نو اولوب هر-هر هر يلديرسن". داها گولمك ياديمدان چيخار. بيلميرم، بلكه ده بويوكلر اونمليديرلر! آتا-آنام ناخوشلادى. پولوم اولمادى اونلارى مريض خانايا آپاريم. قارداشيم ايش تاپايلمەدى، گئندى دوشدو موخددير آليش- وئريشينه، بيله سيني توتدولار .

گونش خانيم دئيم: "هاوا سويوقدور، ساختا دير، قاردير، گنتمه قال منى فيزدير! سوزومه باخمادى، من ده ناخوشلاديم. قار-ياغيش ياغاندا بيزيم ائوده "ننفي" آغلار، كاسا-بوشقاب ايستر. و دووارلار آنامين اللرى كيمى جادار-جادار چاتلايار. هامى يورغون-آرغين ائوه گلر، آتام دردند اينيلدر، آنام آجىقلانار. ايستيرم اونلارى اؤپم، ديمم، بيله لريني چوخ

سئویرم؛ آما اوتانیرام . ناققاش لیغی چوخ سئویرم. چوخ دا شکیل
چکمیسه. کاغیز اوستونده؟
یوخ، کاغیز-میداددا، رنگه پولو وئرمیشم. یعنی یوخومدور کی،
وئرم .

من بار ماغیلا نقاشی (رسیم) چکمیسه. باشماق، الجک، کاپشئن، و گونش
شکیلرینی. قار اوستونده کی، بؤیوکلر اوشویه-اوشویه اونلاری گؤروب
جانلاری قیزا و دوداقلاری قاچا. اویون-مویونلا دوست دئیله. بیئی
تانیش اولموشدوم کی، گنتدیم ایشه. داها زامانیم اولمادی دوست اولام. اودا
منی بور اخیب گنتدی. و بیر-یوللوق منیم اوچون اؤزگه اولوب-قالدی. منی
تانیبیر سان می؟ من او جینقی لی قیزام، او جینقی لی اوغلانام. او
آچیلماش تئز سولان قونجایام! من اوشاغام. هامی اوشاقلار کیمی. آما
منیم بیر باشقا یاشاییشیم وار .
منیم یاشاییشی می باشقا یازیبار. قار، بوز اوستونده یوخ، داش-دمیر
اوستونده کی، باشقا بیر اوشاق اولوم ...

جلال آخ قونچا! آخ...!

(او صندلین اوستونده اوتوروبدور. بیر قاچ آن گؤزلرینی اللری ایله
توتور. انلکی آچیر، گؤرور اوشاق یوخدور و اؤزو-اؤزونه دئییر.)

اؤزوندن سونرا... اؤزوندن سونرا... اؤزون کیمی منی ده دلی ائلدین...!

یوخ، سنی کیمسه آنلاماز! قونچالاری دا...!

سن وورغون سان دوستوم، وورغون. سئوگییه ن گنجیم گلیر، دوست...

وای! دئمیدن من بو اوشاغا نه جاواب وئیریم...!

پرده لوشور .

A. Elyar

QONÇA

1. Pərdə

Karakterlər:

Qonça 8-9 yaşında qız, gülsatan

Aydın 24 yaşında müəllim, yazıçı

Cəlal 26 yaşında müəllim, nəqqaş, Aydın'nin dostu

Ana Qonçanın anası, yaşı 30.

Kiçik qız Yaşı 9.Qonçanın tanıdığı

Kiçik oğlan Yaşı 10.Qonçanın tanıdığı

Doktor Mərizxanada

Pərəstar Mərizxanada
İki polis Piyada yolunda
Şofer Xiyavanda
Dükənçi Dükanda
Yoldan keçənlər Kişi və arvad-uşaq

1.Səhnə - Xiyaban

Qonça, əynində əski manto, başında çarqət, piyada yolunda, bir baqqal dükəninin kənarında durubdur. Dükən qabağındakı mizin üstü, tabaq-tabaq çeşidli yemişlər ilə düzülüdür. Qonçanın yanında bir naylon sətıl var, içində cürə-bə-cürə güllər. O, iki dəstə gül əlində, “ay gül alan...” -Haraylayır. Kişi və arvad uşaq gəlib-getmədə. Maşınların səsindən adamın baş-qulağı gedir.

Qonça Ay xanım təzə gül...Ay ağa təzə gül... Sal yada , qoyma qala...
Gəl apar, ucuz dur ha, ucuz...Ay gül alan!...

İki uşaq, qız və oğlan, Qonçanın yanına gəlirlər. Qızın qucağında bir neçə dəstə gül var. Və oğlanın boynundan asdığı taxta qutuda, fəndək, sığar, saqqız və ha belə bir şeylər gözə dəyir.

Qız uşağı Bir şey satıbsan?

Qonça Yox.

Qız uşağı Məndə satmamışam.

Oğlan uşağı Amma mən, bir paket sığar satmışam.

Qız uşağı Yalan deyir, satmıyıb.

Qonça Gop elirsən?

Oğlan uşağı Yox vallah, fəqət bir paket sığar satmışam.

Bu arada uşaqlar görürlər iki kişi, polis, gəlir. Tu dabana qaçırlar. Qonça gül sətlini götürüb dükana soxulur.

Dükancı (şeyləri düzə-düzə)Uşaq, olar bizi incit miyəsən? Axırda bir gün polis səni tutacaq ha...bunu anayan deməliyəm, belə olmaz.

Qonça (qorxub.) Sükut.

Polislər gəlib dükanın qabağından keçirlər.

Qonça ehtiyatla, qapıdan sol-sağa bax-baxa eşiyə çıxır.

Aydın həmişəki kimi, həftədə bir yol qız uşağından gül almaq üçün tükünün qabağından keçir.

Aydın səlam xanım qız, mənim dəstə gülümü saxlayıbsan?

Qonça (sətli görsətərək)Bəli ağa, saxlamışam. Baxın hansını istiyirsiniz götürün.

Aydın (bir dəstə gül seçir)Çoxdandı sənən tanışam. Olar adıyın soruşam ?

Qonça Adım Qonça.

Aydın Mənim də adım Aydın. Mən mədrəsədə uşaqlara dərş verirəm.

Qonça Bəs siz ağa müəllim siz.

Aydın Həyə. Səndə mədrəsəyə gedirsən?

Qonça Yox. Mənim sicillim yoxdur. Atam istirdi alsın ki, öldü. Anam deyir lazım dəyil mədrəsəyə gedəm. Mən gərək işliyəm. Hər nə çıxsa genə xeyirdir.

Aydın İstəyirsən mədrəsəyə gedəsən?

Qonça Bəli, istirəm. Amma mən gərək işliyəm. Biz kasıbıq.

Aydın Al! Buda gülün pulu. Gələn pənşəmbəyə genə bir dəstə saxlarsan.

Qonça (ciblərində xırda pul axtara-axtara)Olsun saxlaram.

Aydın Canım xırda pul axtarma, lazım deyil. Qalanı qalsın sənə. Xudahafiz

Qonça Xudafiz.

Aydın bir az dükandan uzaqlaşmışdır. Polislər dönüb gəlirlər. Qonça onları görcək şey-şüyünü götürüb qaçır. Birdən-birə, ucadan tormoz səsi gəlir. Aydın dönüb görür Qonça xiyabanın ortasında yerə sərələnibdir.

Aydın (qaça-qaça səsləyir) Qu...n ç...a!

Şofer Yetim qalasan! Maşının qabağına qaçırsan məni yazıq eliyəsən?

Aydın Söyüş eləmə, yardım elə uşağı səhiyyəyə apararaq.

Şofer Ağa! Bu sizin uşağınızdı?

Aydın Yox! Tanışımıdır ...

Polislər gəlib təsadüfə yetişirlər və uşağı mərixanaya göndərirlər. **Dükançı**

Qonça gılın qonşusuna telefon eləyib onun anasına xəbər verir.

2. Səhnə Mərixxana

Mərixxanada otaq. **Doktor, Pərəstar, Aydın, Qonçanın anası, mərixin yanında**ırlar. **Qonça** ayılıbdı, amma halı hələ yaxşı deyil.

Doktor Şans gətirib ki, bir şey olmayıb. Amma bir həftə burda qalmalıdır.

(Doktor və Pərəstar gedirlər.)

Qonça Mama! Qorxma, mən ölməmişəm. Bircə yarpaq kimin əsirəm!

Ana (Ağlaya-ağlaya) Bala ölümdən qurtuldun.

Aydın Əsməyin də gedər, qorxma.

Qonça Mama! Güllərim necə oldu?

Ana Bilmirəm qızım.

Aydın Hamısını yığıb gətirmişik. Onları mən evə aparacağam. Buda pulu, anan alır; razısan?(pulu verir)

Ana Çox sağ olun.

Qonça Həyə razıyam. Əmi çox məmnun, siz mənim babam kimi çox mehribansız.

Aydın Xahiş elirəm. Mən indi gedirəm, sabah genə gəlib sənə baş vuracağam. Xuda-hafiz. (Aydın otaqdan çıxır.)

Qonça Xudafiz.

Ana Xuda-hafiz.

3.Səhnə- Dost

Aydının otağı. Miz, səndəl, mobil. Bir neçə dənə yazıçı tablosu duvarda. Kitablar qəfəsədə. Labtop yazı mizinin üstündə və iki böyük güldən, mizin bucaqlarında. Aydın oturub mizin qabağında, əlində kitab telefon zəng vurur. Cəlal Aydının dostu istəyir onu görsün; və bir azdan sonra içəri gəlir.

Cəlal Heç bəllidir sən haradasan? İki gündür zəng vururam yoxsan.

Aydın Bilirsən niyə yoxam?

Cəlal Yox, bilmirəm.

Aydın Bəs bil ki, başım ağrıyır, istirəm başıma bəla açam!

Cəlal Mübarək olsun. Evlənirsən?

Aydın Qoy get baba də, elə bil kefin gəlib ha! Hələ bir belən də səfehləməmişəm.

Cəlal Yaxşı, bəs dərdin nədir?

Aydın Bir kiçik dostum var, adı Qonçadır, xiyavanda gül satır. İstirəm əyər olsa bu günlər adını mədrəsəyə yazdıram. Əlbəttə xərcini görək cibimdən verəm, bu “heç-zad” hüququmdan. Atası ölübdür, anasının da bir düz- əməlli işi yoxdur. Bəs indi bildin başımın harası ağrır?

Cəlal Bildim, başıyın içi ağrır, beynin xarəbdir, aqlın işləmir. Tutduq bu işi gördün, o yandan vurdu sabah sən bir çətinliyə düşdün, ya başıyan bir bəla gəldi, onda bu uşaq necə olacaqdı; kim ona yetişəcək? Bu gülləri də ondan alıbsan? Bəs buna görə buranı gülüstan bağı eləmişən.

Aydın Həyə, ondan almışam. Yaxçıdır ki, indi biləsən, əyə bir gün əmi Aydın olmasa, əmi Cəlal həmişə onun başı üstə var.

Cəlal Vay dədəm vay! Sən məni də bu işlərə qatırsan? Yox qardaş yox, mənim üstümdə hesab eləmə, mən bu tələyə düşməyəm.

Aydın Qorxma, mənə bir şey olmaz. İndi əmi Səhənd durur, əyə sabah da olmasa, əmi Savalan ki, ha var.

Cəlal Yox qardaş yox, məni qatma! Mənim Səhənd Savalandan başım çıxmaz. Ağrımaz başıma dəsmal bağıya bilmərəm.

Aydın Başın çıxar, yaxçı da çıxar, mən olmasam görərsən ki, çıxar.

Cəlal Sən olmasan mən də yoxam, ölmüşəm. Olar bir mənə deyəsən bu işlərin nəticəsi nədir?

Aydın Ancaq sən eliyə bilərsən bir gözəl tablo, mənə dostumdan

çəkəsən. O da olar sənin böyük əsərin.

Cəlal Yox! Çəkmərəm. Mən bir şeyi görməsəm çəkmərəm. Sənin də xəyalatın dərdimə dəyməz.

Aydın Görərsən və çəkərsən. Arxayın ol!

Cəlal Fikr elə! Bir uşağı mədrəsəyə göndərməklə, xiyabandan uşaqlar yığışarmı? Bir uşağın xərcini verdin hər şey düzəlib qurtularmı? Minlərcə uşaq xiyavanda var, istəyirsən onlara nə iş görəsən? Canım gözüm yox, bu yol ki, sən gedirsən "Hatəmtayi" yoludur. Mənim yolum deyil. Mən bilmirəm dəli sən, aşıq sən, Hatəmtayi sən, nə sən? Yox, bəlkə də bunların hamısısan! Amma mən bilirəm ki, bunların heç birisi deyiləm. Tutaq yüz nəfər uşağı yığıdın bir yerə, o birilərə nə yardım eləyə biləcəksən? İndi gəldik bir şəhərin xiyaban uşaqlarını yığıdın bir yerə, başqa şəhərlərdəki uşaqlara nə xidmət edə biləcəksən? Xərc- məxarici haradan gətirəcəksən?

Aydın Dövlət və camaatdan alacağam.

Cəlal Nə dövlət pul verər, nə də camaat! Əyər versələr də elə az olar ki, bir şeyə dəyməz. Ya da orda-burda uşaqlar üçün neçə dənə ev açarsan, genə də minlərcə uşaq xiyavanda avara qalar. Dərd kökdən, irişəsindən gərək kəsilsin, yox baş budaqdan.

Aydın Dərdi həm irişəsindən və həm də baş budağından kəsəcəyik. Xəyalın rahat olsun. Heç bir şeyi unutmarıq.

Cəlal Yaxşı, kəs gərək.

Aydın Mədrəsəyə ad yazdırma zamanı keçibdir. Pis vaxtdır. Sən xanım müdir ilə dostsan, danış yeni şagirdi qəbul etsin; mən də uşağın anasını apararam idarəyə sicilli alsın.

Bilirsən, eliyə bilmərik əli qoyub əlimizin üstünə oturub hürüt-hürüt baxmaq. Və bu qonçalar da açılmamış solsunlar. Bunların oduna yanmaq gərək. İndi sən bunun adını nə qoyursan qoy, dəlilik, ağılsızlıq, vurğunluq,

önəmli deyil, önəmli budur ki, bunlara bir iş görək, heç olmazsa dodaqlarında bir gülüş qonçası açılınsın. İstəyirsən gedib evlənib qolam olasan? Ya gedib dərş oxuyub doktora alasan? Bunu bil, əyər bu işlərin dalısıca getsən, özüm gəlib miziyin üstünə oturacağam!

Toyuq əvvəl gəlib ya yumurta; mənə tuyuq-yumurta məsələsi çıxartma; dərđi həm irişəsindən vurarıq həm də baş budağından; bir dəstə oradan vurar, bir dəstə də buradan. Bu dədə-nənəli müşkülləri, gərək hər taydan tapdalayasan.

Tablolarıyın pulunu qoy qırağa, mən də nə kitab çıxartdım pulunu qoyaram onun üstünə, lazım olacaq.

Cəlal Yaxşı. Bəs mən gedib danışaram.

Aydın Danışaram yox, gərək razı edəsən.

Cəlal Niyaran qalma! İndi de görüm nə vaxt bu uşağınan tanış oldun?

Aydın Gel onu da sənə tərifləyim...

(söhbət eliyə-eliyə otaqdan eşiyə gedirlər)

4.Səhnə

Arzu

Qonça mərızxanada təxt üstündə oturub bir karton filimə baxır. Bir az sonra filim qurtulur.

O televiziyonu bağlayır. **Bu an Aydın əlində bir hədiyyə içəriyə girir. İkinci çağıdır. Mədrəsələr təzə tətıl olublar.**

Aydın Səlam. Əmi can, necəsən, kefin yaxçıdır?

Qonça (o taxtıdan aşağı yenib sürütmələrini geyib əl verir). Mersi, yaxçıyam. Yalnız bir az öz içimdə əsirəm.

Aydın O da gedər. Gəl, bu hədiyyəni sənə gətirmişəm.(Verir əlinə).

Qonça Aça bilərəm?

Aydın Niyə yox, sənə gətirmişəm.

Qonça (açır). Oh! Rəng midadı, nəqqaşı dəftəri, adams və şaqalat. Çox sağ olun. Nəqqaşı az bacarıram. Yalnız hərdən-bir dostuma çəkmişəm, aparıb mədrəsəyə yaxçı da nömrə alıbdır.

Aydın Oh! Bəs sən yaxçı bacarırsan. Deyirdim bə hələ gərək bunu sənə örgədəm.

Qonça Bəli, istirəm örgəşəm.

Aydın Bəs gəl bir şey çəkək. De, nə istəyirsən çəkəsən?

Qonça Bir püflək. İpi olsun. Belə də göyə getsin(əlinin hərəkəti ilə püfləyin göyə getməsinə göstərir).

Aydın Sən çək mən baxıram.

Qonça (çəkib qurtarır). Yaxçıdır?

Aydın Çox gözəldir. Mən sən yaşiddə olanda bələ başarmırdım.

Qonça Mersi.

Aydın Dedin öz içində əsirsən, necə?

Qonça Belə ha!(O əllərini yumub baş-bədənini titrədir).

Aydın Bildim, nıgaran olma, gedər qalmaz. Dözmək gərək. Toxtadın burdan getdin, istəyirsən genə gül satasan?

Qonça Pul lazımdır. Həyə, mən gərək işliyəm. Olmaz ki, mamama kömək eləmiyəm.

Aydın Yox! Pula, işə və anayan fikir eləmə! İstəyirəm biləm özün nə istəyir- sən?

Qonça (fıkr eləyir). Özüm nə istirəm? İstirəm oynuyam.

Aydın Oyun bacarırsan?

Qonça Xəsdərçin(naqqışlı), meşdaş(beşdaş), top oyunu və ha belə bir şeyləri bacarıram.(O əlinin hərəkəti ilə oyunları göstərir).

İstirəm mədrəsəyə, gəzməyə gedəm. Yox olmaz. Onda daha yoldaşlarımı görə bilmərəm. O zaman onlar

xiyabanda adams, gül, CD satacaqlar və maşın şüşəsi siləcəklər. Daha birisi tapılmaz ki, mənnən oynasın. **Aydın** Niyə, ayrı uşaqlar vardılar, onlarla dost olub oynarsan. Mədrəsəyə də getsən genə təzə yoldaşlar taparsan.

Qonça Yox! İstəmirəm tapam!

Aydın Niyə? Adam yeni yoldaşlar tapsa ki, qolay olmaz.

Qonça Yox! İstəmirəm yoldaş tapam!

Aydın Olar diyəsən niyə istəmirsən?

Qonça Dostum ölübdür!

Aydın Heyf! Çox acındım, narahat oldum; havaxt, niyə öldü?

Qonça Neçə ay bundan qabaq. Bilirsiz mən də onnan öldüm! Yanı istədim ölüm amma qoymadılar! Bir gün gəldilər onu maşına qoyub qəbiristanlığa apardılar. Təzə mötad olmuşdu. Öncədən mən bilmirdim, eləki bildim çox ağladım. Onu çox istərdim, çox mehriban idi. Çox yaxçı idi. Çox ağladım. Biləsinə dedim sən alla ötür! Bu işin dalısınca getmə! Dedi, yaxçı, amma genə getdi, buraxmadı. Bilirdim oləcək, öldü də!

Ağladım ağladım, çox da ağladım! Ağlamıyaydım? Axı yoldaşım idi, istirdim biləsini, gözümün qabağında sağlığını aradan aparırdı, mən də bilirdim ki, oləcək! Burdan-ordan eşitmişdim bələ bir uşaqlar tez ölürlər. Çox qorxurdum. Çox! O öldü, mən də noxuş oldum! Bir gün gördüm anası bir dəstə gül əlində mindi otobüsa. Mən də durdum ikimci otobüsa mindim. Və onun dalısınca getdim. Gördüm gülü qoyub onun qəbiri üstünə ağlayır. Dözdüm qurtulub qayıdıb getdi. Axşam idi. Getdim yoldaşımın qəbiri üstünə, üzümü qoydum torpağa, sərildim. Şirin-şirin doyunca ağladım; yalvardım qapını açsın məni də alsın öz yanına amma açmadı. Qaldım ağıly-ağıly...heç bilmədim daha nə oldu. Bircə

o zaman ayıldım ki, sübh idi, qəbiristanlığın sahabı
(gözətçini anladır) məni oyatdı və öz dəftərinə apardı.
Sonra polisi çağırıb məni onların elinə verdi.

Mamam xəbər vermişdi ki, mən itmişəm.

Yox! İstəmirəm belə bir yoldaşım olsun. İstəmirəm
birinən dost olum. Qorxuram genə bir şey ola, sözə
baxmıya düşə ölə. Axı bilirsiniz, adam yoldaşımı istəyir,
çox-çox da istəyir.

Bütün göylərə, dənizlərəcən; bütün ulduzların sayı
qədəri.(Əlləri ilə

genişliyi və çoxluğu göstərir). Belə bir sevgili yoldaşım
düşüb öldü. Mən də istədim onun yanında ölüm, ondan
ayrı düşməyüm ...bilirsiniz...(ağlayır).

Aydın Canım, gözüm ağlama! Bağışla ki, dərdiysin
deşdim. Bilirəm çox ağır və acıdır. Çox-çox.

Məndə bir gün hiss etdim dostum kefsizdir. Sağlığını
əldən verir. Elə bildim ki, mötad olubdur, amma yanında
deyildim dərdini yaxçı soruşub biləm və yardım edəm.
Qaldım dərd ilə güman arasında avara, yandım ağladım.
Mən yaş tökdüm amma kimsə anlamadı nədən?

Qonça Məni anladılar sizi anlayalar? Məni anlayanda
sizi də anlayacaqlar. Sizdən iraq, sizdən iraq, böyükklər
çox kiçikdilər!

Aydın Olsun, yoldaşlıq işini özün bilərsən. Dedin
istəyirsən mədrəsəyə gedəsən,
əyə anan göndərsə gedərsən, hən?

Qonça Niyə getməyəm, həyə gedərəm. İstirəm gedəm.
İstirəm yazam, oxuyam, nəqqaşı çəkəm. Xiyavanda
yazıları oxuyam. İstirəm hər nəyi öyrənəm (söz ilə
hərəkəti birləşir). Gündə xiyabanlara düşüncən
mədrəsəyə
gedəm. Daha bu xanıma, o ağaya yalvarmıyam məndən
bir şey alsınlar.

Mənim heç zadım yoxdur. Mənim nə sicillim var nə də paltarım, nə dəftər kitabım, nə də kifim. Heç, heç zadım yoxdur. Bəyə olar ki, məni mədrəsəyə qoysunlar?

Aydın Ananla danışacağam. Baxaq görək olar ya olmaz. Öncədən istədim bilim sən özün nə deyirsən, və nə istəyirsən.

Qonça Özüm ki, istirəm, əyə olsa.

Aydın Əmi can, çox yaxçı, bəs özüyün gözlə, genə gələcəyəm. (onu bağına basır).

Qonça . Elə olmasın ki, birdən gedib gəlmiyəsiz ha. Mən sizi tapa bilmərəm

Aydın Canım! Niyaran olma, gələcəyəm. Özüyün qoru! Hələlik.

Qonça Hələlik(o əlinə midad -kağaz götürür).

2.pərdə

5. səhnə

Ana

Qonça` gilin evi: 3-ü-4 bir pəncərəli otaq. Yatıb-oturmağa və yemək bişirməyə. Duvarın dibinə qoyulmuş yorğan-döşək, aşıpaxana hacatları, və bir tikiş çərxi gözə dəyir. Zəngin səsi gələcək, qadın(Qonçanın anası)

eşiyə çıxıb Aydını içəri gətirir.

Qadın Buyurun əyləşin(yer göstərir),çox xoş gəlibsiz. Aclığınız olsa buyurun; yoxsulluğumuza, evin darlığına baxmayın, ürəyimiz genişdir. Pənim- çörəyimiz var, və çayımız.

Aydın Məmnun. Çay içərəm.

Qadın Rahat gəldiz?

Aydın Bəli, burda sizin qonşuyuz evi görsətdi.

Qadın Biz sizi çox incidirik.

Aydın (dizi üstə əyləşir). Xahiş elirəm, yox, əziyyət olmamışam.

Mən Qonçanın müşkülünü öz müşkülüm bilirəm, buna görə də
istədim siz inən bir danışam. Razısız uşaq mədrəsəyə getsin?

Qadın (bir çay verir). Niyə gərək razı olmayam? Bu hər ananın böyük
diləyidir ki, uşağı dərslər oxuyub bir işin sahəbə olsun.

Sevinirəm ki, biz bəzi adamlar kimin yoxsulluqdan əli bağılı qalıb əyri
yollara düşməmişik, öz qıçımız üstə durmuşuq;
ata-anam da
əllərindən gələnə qədər bizə yardımçı olublar.
Amma elə müşküllər var
ki, qoymurlar bizi rahat yaşayaq. Qonçanın sicillisi yoxdur.

Aydın Bunu qunca da mənə dedi.

Qadın Çünki kəbin kağızım yoxdur. Mən nişanlı olanda atası fəvət
elədi. Biz altı ay nişanlı qaldıq. Bu arada mən boylu oldum. O fəhləlik
eləyərdi, bir gün getdi işə daha qayıtmadı; duvar altında qalmışdı;
dedilər.

(Gözləri dolur). Uşaq evdə anadan oldu. Buna görə ki, o-bu çox söz
çıxartmasınlar, onu aldım dişimə kənddən
şəhərə qaçdım və biləsini
burada böyütdüm. Mən dərzilik elirəm, evlərdə
paltar yuyuram,
nəyisə çox çətinliyinən keçinirik da. Qonça
atasını görmüyüb, onun
tərifini bircə mənim dilimdən eşidibdir, amma
elə bilir ki, özü də onu
görübdür. Necə deyim, hərdən bu da mənim
ürəyimi parçalayır.
Atası çox mehriban və iyit bir kişi
idi...

Bu çətinliklərə görə indiyəcən mən sirrimi
birinə açmamışam.

Atam çox çalışdı hacı ağadan mənə bir kağız
alsın, amma
olmadı. O deyir özü şahad idi bizim nişanlı
olmağımıza, amma bunu
kəbin kəsmə hesab edə bilməz. Deyir "nə bəlli,
bəlkə də uşaq ayrı bir
kişidəndir!" Bu işə kağız verə bilməz. Atam
deyir "bu işin düzəlməsi
ağır bir pul istəyir. Versən hacı ağaya oxuya-
oxuya yazar".

Aydın Siz ata-ananın sicillisini gətirə bilərsiz?

Qadın Gətirərəm.

Aydın Çox yaxşı. İşin qalanı mənim boynuma. Bir
təniş taparam, bəlkə

uşağa bir sicilli aldıq.

Qadın Olsun, gətirərəm. Amma çox təəssüf inən deməliyəm ki, mədrəsənin xərcini verə bilməyəcəyəm.

Aydın Mədrəsənin xərci mənim boynuma. Xiyalız rahat olsun.

Qadın Sağ olun. Siz bizə çox igidlik, məhəbbət edirsiniz. Soruşa bilərəm nə çün bir bələ məhəbbətiniz var bizə, bu uşağa?

Aydın Buna görəki **hələ öyrənməmişəm " mənə nə! „deyim.**

Bəlkə bir gün mən də bu fikri öyrəndim. Ya da birisi mənə də onu

öyrətdi. **Onda hər şeyi düz görəcəyəm, indi**

tərsə

görürəm. Bu da bir naxoşluqdur ki, tutanı tez öldürür!

Qadın Yaşayın. Yaman gün görmüyorsunuz. Bağışlayın, mən çox gayam. Siz dediz ki, Qonçanın müşkülünü öz müşkülünüz bilirsiniz.

Aydın Siz də sağ olun. Əslinə baxsaz bu işi görmək mənim borcumdur.

Burcu nə eliyərlər? Burcu vermək gərək. Mən də uşaq ikən çalışmışam.

Bütün bu işləri ki, indi uşaqlar xiyavanda görürlər ya da iş

yerlərində, mən də görmüşəm. Kibrit, qaçaq sığar, adams, bilit,

və habelə bir şeyləri satmışam. Sonra əhək,

kərpic kürələrində və

kaşı, səbzə karxanalarında çalışmışam. 8
yaşımdan 14

yasınacan. Mən bütün bu işlərdə uşaqlığımı
itirib əldən vermişəm.

Onu amansızca məndən alıblar. İndi-nin
indisi də, onu

Arayıram. Bu arada birisi yoluma çıxdı, hər
şeyi əlimdən alıb dedi"

bu işləri at qırağa, bunlar uşaq işi deyil, al
kağız qələmi,

get kitab, dərs dalısıca! „Və illər boyu yardım
etdi ki, mən özümü

batlaqdan qurtardım. Buna görə, deyə bilmirəm
"mənə nə".

Qadın Odur ki, deyiblər „yananın dərđini yanan bilər;
Əslinin dərđini

Kərəm bilər".

Aydın Bəs sabah saat 9-da idarə qabağında görüşərik.

Qadın Olsun, gələrəm.

Aydın Hələlilik.

Qadın Hələlilik.

2.Pərdə

6.Səhnə

Sevinc

**Qonça otaqda. Aydın, Cəlal və anası onun görüşünə
gəliblər. Kef-əhvaldan sonra :**

Qonça Mama , doktor dedi toxtamışam, gedə
bilərəm.(sevinc ilə xəbər verir).

Ana Bala ölümdən qurtuldun. Sevinirəm ki, sağalıbsan.

Aydın İndi ki, toxtamı(ş)san, bəs hazır ol mədrəsəyə

gedəsən. Bu kifin...(Cəlal sözü kəsir).

Cəlal Bu da mədrəsə paltarın. Adının da yazdırmışıq.

Qonça (Hədiyyələri alıb baxır). Vay! Yanı mən mədrəsəyə gedə bilərəm? Mersi əmi can. Mersi əmi can.(əmilərinən əl verir).

Mersi mama.(Mamasını öpür.) Heç vaxt bir belə sevinməmişdim. Kaş ki, xiyabandakı uşaqların hamısı mədrəsəyə gedə bilərdilər. Kaş ki, dünyada hamı uşaqlar mənim kimin sevinərdilər. İstirəm dərs oxuyub müəllim olam. İstirəm qoymuyam bir uşaq mədrəsəsiz qalsın. İstirəm uşaqların hamısı sevinc-inən böyüyələr... Əmi, nəyə uşaqların əli mədrəsəyə çatmır?(Aydına deyir).

Aydın Əmi can çox çətin bir söz soruşursan! Bunu yekələndə bilərsən. Yekələndə...

(Otaqdan eşiyə çıxırlar)

7.səhnə

Nə cavab verirəm

Aydının otağı. Telefon zəng çalır. Aydın evdə deyil. **Bir neçə dəqiqədən sonra Cəlal Aydın**ın kilidi əlində otağa girir. Gözləri bərəli qalır! **Hər şey bir-birinə vurulubdur! Ayağı altından bir kitab götürüb ünvanını oxuyur" Gül Satan Uşaq"; qoyur mizin üstünə:**

Cəlal (özü-özünə)Mən sənə dedim işiyn vermə bizdən yerlərin əlinə... Bax! Elə bil buraya qaban giribdir, hər şeyi vurublar biri-birinə! İndi bu uşağa nə cavab verəcəyəm mən?

Bunların əli ilan dişindən zəhərliidir. Və ürəkləri gəndovun suyundan kirli. Sən göyərçin kimi bəzək-düzəksiz sən, amma ilan kimi oyaq deyil sən. Görmürsən

hər şeyi zəhərliyiylər, və gülləri ayaq altında yerə
sürtürlər?! Qoxuq iyilərindən duru ürəklərin kölgəliyinə
daldın, amma zəhərləri səni buraxmadı.

Gündüz üzlərini bəzədilər, gecələr, adam oğurlayıb,
oğrular kimi, işləri talan oldu...

Sən vurğunsan dostum, vurğun. Sevgiyən giciyim gəlir,
dost.

Yaşayış, tabeiyət, insana doğru sevgiyən...

Sevgiyən giciyim gəlir, dost.

Demədin bu uşağa nə cavab verim mən.

Demədin şagirdləriyən nə cavab verim ... Ay, Qonça!

Ay...

(Qonça bir ağ tor don əynində, balaca mələk kimi, içəri
girir)

Qonça Əmi can yalqızsız ?

Cəlal Ey vay! Uşaq sən hara-bura hara?

Qonça Əmi can, siz məni çağırdız. Gəldim danışam.

Cəlal Danışasan? Əminən?

Qonça (O gedib-gəlmədə. Sözlərini bütün hərəkətləri ilə
tutuşdurur).

Həyə. Yalqız olmuyasız. İstirəm bu kitabdan
danışam ki, oğruların dışından düşübdür (“**Gül Satan
Uşaq**” əlində):

Mən hamı uşaqlar kimi bir uşağam. Amma, onlar kimi
yaşamıram. Ürəyim çox şeylər istiyir, amma əlim bir
yerə çatmır. İşlirəm, evə xəş verirəm. Amma mədrəsəyə
getmirəm. Heç də bilmirəm niyə. Sevinc, ləzzət
tanımıram; yaxın dostum acliqdır. Gecələr bir-birimizin
qoynunda yatarıq. Bir adam kefimi soruşmaz, hətta naxoş
olanda da. Yalqızam lap yalqız.

Məni hərdən bir fikir basır, ata-ana, bacı-qardaş fikiri.

İstirəm onlara təzə par-paltar alım; hava soyuqluyubdur.

Və diyəm, mənə də bir cüt təzə başmaq alsınlar ki, adams, gül satanda, maşın şüşəsi siləndə, ayaqlarım inciməsin. İstirəm bacı-qardaşımın köhnə paltarları üçün bir adam onlara toxunmuya.

Çox istirəm bir təzə donum olsun, amma, elə ki, bunları deyirəm, deyirlər „kefin sazdır, Pulumuz var? Hələ evin kirası dala düşübdür“.

Hərdən gizlincə bir az pul yığırım. Özüm üçün yox, böyüklər üçün. İstirəm onlara hədiyyə alım ki, sevinənlər; və mən onların gülüşlərini görüb sevinim. Böyüklərin gülüşlərini çox sevirəm. Əyə mən yanqılıb gülsəm qaş-qabaqlarını sallayıb deyərlər, "bəsd, nu olub hər-hər hərildirsən?"

Daha gülmək yadımdan çıxar. Bilmirəm, bəlkə də böyüklər önəmlidilər!

Ata-anam naxoşladı. Pulum olmadı onları mərizxanaya aparam.

Qardaşım iş tapa bilmədi, getdi düşdü müxəddir alış-verişinə, biləsini tutdular.

Günəş xanıma dedim" hava soyuqdur, şaxtadır, qar.

Getmə qal məni qızıdır ! "

Sözümə baxmadı, mən də naxoşladım.

Qar-yağış yağanda bizim evdə "nifi" ağlar, kasa-boşqab istər.

Və duvarlar anamın əlləri kimi cadar-cadar çatlayar.

Hamı yorğun-arğın evə gələr, atam dərddən inildər, anam acıqlanar.

İstirəm onları öpəm, diyəm, bilələrini çox sevirəm; amma utanıram!

Nəqqəşi çəkməyi çox sevirəm. Çox da şəkil çəkmişəm.
Kağız üstündə?

Yox, kağız-midadda, rəngə pulu verməmişəm. Yanı
yoxumdur ki, verəm.

Mən barmağımla nəqqəşi(təsvir) çəkmişəm. Başmaq,
əlcək, kəpən, və günəş şəkillərini. Qar üstündə ki,
böyüklər üşüyə-üşüyə onları görüb canları qıza və
dodaqları qaça.

Oyun-moyunla dost dəyiləm. Yeni tanış olmuşdum ki,
getdim işə. Daha zamanım olmadı dost olam.
O da məni buraxıb getdi. Və bir-yolluq mənim üçün özgə
olub-qaldı.

Məni tanıyırsanmı?

Mən o cıncılı qızam, o cıncılı oğlanam. O açılmamış tez
solan qoncayam!

Mən uşağam, hamı uşaqlar kimi. Amma mənim bir başqa
yaşayışım var.

Mənim yaşayışımı başqa yazıblar.

Qar, buz üstündə yox, daş-dəmir üstündə ki, başqa bir
uşaq olum...

Cəlal Ax Qonça! Ax!...

(O Səndəlin üstündə oturubdur. Bir qaç an gözlərini
əlləri ilə tutur. Eləki açır, görür uşaq yoxdur və özü-
özünə deyir:)

Özündən sonra...özündən sonra...özün kimi məni də dəli
elədin!...

Yox, səni kimsə anlamaz! Qonçaları da !...

Sən vurğunsan dostum, vurğun. Sevgiyən giciyim gəlir,
dost...

Vay! Demədin mən bu uşağa nə cavab verim!...

Pərdə düşür.

قونچا (غنچه)

آ. ائلیار

پرده اول

شخصیت ها:

قونچا دخترک 8-9 ساله، گل فروش

آیدین 24 ساله معلم ، نویسنده

جلال 26 ساله معلم، نقاش ، دوست آیدین

مادر 30 ساله ، مادر قونچا

دخترک 9ساله گل فروش، آشنای قونچا

پسرک 10 ساله، آشنای قونچا

دکتر در بیمارستان

پرستار در بیمارستان

دو پلیس در پیاده رو

راننده در خیابان

مغازه دار در دکان

رهگذران زن و مرد و بچه ها

پرده یک

صحنه اول

خیابان

قونچا(غنچه)، با مانتوی کهنه و روسری، جلوی دکان بقالی، پهلوی میزی که بر روی آن جعبه های میوه قرار دارد، ایستاده است. در کنارش یک سطل پلاستیکی، پر از دسته های گل دیده میشود. او دو دسته گل در دست دارد، و داد میزند " گلهای تازه " ... زن و مرد و کودک در آمد و شد اند. گوش از صدای ماشینها در رنج است.

قونچا آی آقا! گلهای تازه دارم. آی خانم! گلهای تازه دارم... خانم یه دسته گل ببر! آقا یه دسته گل ببر! فراموش نکن، بیا ببر! ارزونه ها، ارزون...

دو بچه، دختری پسر، پیش او میایند. دخترک چند دسته گل در بغل دارد، و پسرک در جعبه ی چوبی ایکه با نخ به گردنش آویخته سیگار و فندک و آدامس و این چیزها میفروشد.

دخترک چیزی فروختی؟

قونچا نه.

دخترک منم فروخته ام.

پسرک اما من یک بسته سیگار فروخته ام...

دخترک چاخان میگه . چیزی فروخته.

قونچا آره؟ چاخان میگی؟

پسرک نه به خدا، فقط یه بسته سیگار فروخته ام.

در میان صحبت، یکهو بچه ها متوجه میشوند که دو نفر پلیس دارند میایند. و پا به فرار میگذارند. قونچا سطل گل را برداشته وارد مغازه میشود.

مغازه دار بچه همیشه اذیت نکنی؟ یه روز پلیس ترا میگیره ها... باید با مادرت در این مورد صحبت کنم.

(قونچا ترسیده سکوت. مغازه دار وسایلش را مرتب میکند. پلیسها رد میشوند. و قونچا از در مغازه با احتیاط- در حالیکه که سمت راست و چپ پیاده رو را می پاید- بیرون میاید.)

آیدین از مقابل مغازه رد میشود، که طبق معمول، دسته کلی از دخترک بخرد.

آیدین سلام دختر خانم، گل منو داری؟

قونچا بله آقا. نگاه کنید هرکدامو میخواهید بردارید.(سطل را نشان میدهد و او یک دسته گل بر میدارد.)

آیدین خیلی وقته با هم آشنا هستیم . همیشه بپرسم اسمت چیه؟

قونچا قونچا.

آیدین منم آیدین هستم. در مدرسه به بچه ها درس مدم.

قونچا پس شما آقا معلم هستید.

آیدین بله. تو هم مدرسه میری؟

قونچا نه. من شناسنامه ندارم. پدرم میخواست بگیره اما فوت کرد. مامانم میگه لازم نیست مدرسه برم. باید کار کنم. هرچی در بیاد خوبه.

آیدین دوست داری مدرسه بری؟

قونچا آره دوست دارم. اما باید کار کنم. ما فقیریم.

آیدین مامانت کار نمیکنه؟

قونچا چرا میکنه. تو خونه کار میکنه. اما پول کمه، نمیرسه. همیشه اش میگه پول نداریم.

آیدین بیا این هم پول گل. برای هفته آینده، پنجشنبه، باز یه چیزی نگه میداری.

قونچا باشه. (در جیب اش دنبال پول خرد میگردد که نمی یابد.)

آیدین جانم، لازم نیست دنبال پول خرد بگردی، بقیه اش باشد برای تو. خدا حافظ.

قونچا خدا حافظ.

آیدین کمی از مغازه دور شده است. پلیس ها برگشته اند، و دارند میانند. قونچا وسایل خود را برداشته فرار میکند. ناگهان صدای ترمز خود روی بلند میشود. آیدین برگشته می بیند، قونچا دراز به دراز روی آسفالت خیابان افتاده است!

آیدین قو..نج..ا... : قو..نج...ا... (صدا زده، میدود.)

راننده بی پدر و مادر! جلو ماشین میدوی، میخواهی منو بدبخت کنی؟ (قونچا بیهوش افتاده)

آیدین فحش نده. کمک کن بیریمش بیمارستان.

راننده آقا این بچه ی شماسه؟

آیدین نه. آشنای منه...

پلیس ها می‌رسند. تصادف رسیدگی میشود و بچه را به بیمارستان می‌برند. مغازه دار زنگ زده توسط همسایه، به مادر قونچا خبر میدهد.

صحنه دوم

بیمارستان

اتاق بیمارستان. دکتر و پرستار و مادر دخترک و آیدین بالای سر قونچا هستند. او به هوش آمده ولی حالش خوب نیست.

دکتر شانس آورده که چیزی نشده. ولی یک هفته باید اینجا بمونه. (پرستار و دکتر از اتاق خارج میشوند)

قونچا مامان نترس. من نمرده ام. فقط بدنم مثل برگ میلرزه.

مادر (در حال گریه) دخترم از مرگ نجات پیدا کردی.

آیدین نترس، آنهم درست میشه. باید استراحت کنی.

قونچا مامان گلام چه شدند؟

مادر نمی دونم دخترم.

آیدین همه اش را آوردیم. خیالت راحت باشه. من آنها را می برم و پولش را به مامانت میدهم. راضی هستی؟ (پول را میدهد).

مادر ممنون.

قونچا بله. عمو، متشکرم. شما مثل بابای من خیلی مهربان هستید.

آیدین خواهش میکنم... من میرم ولی فردا به تو سر میزنم. خداحافظ. (او از اتاق خارج میشود).

قونچا خداحافظ

مادر خدا حافظ

صحنه سوم

دوست

اتاق آیدین. میز و صندلی و مبل. چند عدد عکس، از نویسندگان، روی دیوار. کتابها در قفسه. لب تویی روی میز تحریر. و دو گلدان بزرگ پر گل در گوشه های میز. او مشغول مطالعه کتاب است. تلفن زنگ میزند. جلال دوست آیدین میخواند او را ببیند. جلال بعد از مدت کوتاهی وارد میشود.

جلال هیچ معلومه تو کجایی؟ دو روزه بهت زنگ میزنم نیستی.

آیدین میدونی چرا نیستم؟

جلال نه، نمیدونم.

آیدین پس بدون، میخوام برای خودم درد سر درست کنم.

جلال مبارک باشه. میخواهی ازدواج کنی؟

آیدین برو بابا. تو هم که دلت خوشه. ازدواج چیه. اینقدر هم بی عقل نیستم.

جلال خوب پس چه سر دردی داری؟

آیدین- یک دوست کوچولو دارم، اسمش قونچاست، کار گل فروشی میکنه. میخوام همین روزها ببرم مدرسه، ثبت نام اش کنم. البته باید مخرجش را هم بپردازم. از این چندرغاز حقوقم. پدرش فوت کرده و مادرش کار درست حسابی ندارد. خوب حالی شدی کجای سرم درد میکنه؟

جلال فهمیدم. داخل سرت. مغزت کار نمیکنه و فکرت اشکال داره. حال گرفتیم تو این کار را کردی. ولی فردا مشکلی برایت پیش آمد و نتوانستی به این بچه برسی، آنوقت چی میشه؟ این گلها را هم از او خریدی، واسه همینه که اینجا را "باغ گلستان" کردی؟

آیدین بله از او خریده ام. ولی حالا بهتره بدونی اگر روزی عمو آیدین نباشه حتماً عمو جلالش هست.

جلال وای خدای من! تو منو هم قاطی این کارها میکنی؟ نه جانم. نه روی من حساب نکن. من به این تله-مله ها نمیافتم.

آیدین نترس. من چیزیم نمیشود. حالا ساوالان هست. وقتی هم نباشه، سهند که هست.

جلال نه برادر، نه، روی من حساب نکن. من سهند و ساوالان سرم نمیشود.

آیدین میشود خوب هم میشود. وقتی من نباشم می بینی که میشود.

جلال تو نباشی منم نیستم. میشه به من بگی نتیجه این کارها چیه؟

آیدین نتیجه اش اینه که تو میتونی یه تابلوی زیبا از منو دوستم بکشی. آن هم میشه شاهکارت.

جلال نه، نمیکشم. من آنچه می بینم میکشم. نه آنچه را که خیال و رویای توست.

آیدین اینو هم می بینی و می کشی. مطمئن باش.

جلال تو فکر میکنی با فرستادن یه بچه به مدرسه، بچه ها از خیابان جمع میشوند؟ مخارج یه بچه رو دادی همه چیز درست شد؟ هزاران بچه تو خیابان هستند، آنها را میخواهی چکار کنی؟ نه جانم، این راهی که تو میروی راه حاتم طایی ست. نه راه من. نمیدانم تو دیونه ای، عاشقی، حاتم طایی هستی، چه هستی؛ نه، تو همه اینها هستی. ولی من میدونم که هیچکدام اینها نیستم. گیرم صد نفر جمع کردی و برایشان خانه ساختی. با بقیه میخواهی چکار کنی. حالا برای بچه های یک شهر اینکار رو کردی با بچه های همه شهرها میخواهی چکار کنی؟ پول و هزینه اش را از کجا تأمین میکنی؟

آیدین از مردم و دولت.

جلال نه مردم هزینه میکنند و نه دولت. تازه اگر هم بکنند چقدر غازی میدهند که بدرد هیچ مشکلی نمیخورد. گیرم اینجا و آنجا چند تا خانه

درست شد، فقط عده کمی از بچه ها میتوانند از آنها استفاده کنند. بقیه باز آواره ی خیابانها هستند. درد باید از ریشه حل بشود. نه از شاخ و برگ.

آیدین- مشکل را هم از شاخ و برگ حل میکنیم و هم از ریشه. خیالت راحت باشد. چیزی فراموشمان نمی شود.

جلال خوب بکن ببینیم.

آیدین یک ماه از وقت ثبت نام گذشته . بد وقتی ست. تو با خانم مدیر دوست هستی ، صحبت میکنی که شاگرد جدید را بپذیره. من هم مادر بچه را بر میدارم میبرم ثبت احوال که شناسنامه بگیریم. میدونی نمیشه دست روی دست گذاشت و نشست و این غنچه ها پرپر بشوند. باید با آتش اینها سوخت. حالا تو اسمش را هر چه میخواهی بگذار. دیوانگی، عشق، بی عقلی. مهم نیست مهم این است که برای اینها کاری بکنیم. حداقل غنچه ی لبخندشان بشکفت.

میخواهی بروی ازدواج کنی و بچه بیاری و غلام بشی؟ یا میخواهی تحصیل کنی و دکترا بگیری؟ این را بدان اگر دنبال اینکار ها بروی خودم میام میشینم روی میزت. برای من مسئله مرغ اول بود یا تخم مرغ، درست نکن. هم شاخه را باید زد و هم ریشه را. یک عده آن را میزنند و یک عده هم این را. این مشکلات با پدر و مادر را باید از همه سو زیر ضرب گرفت. تمام. پول تابلوهایت را لازم دارم. هرچه فروختی کنار میگذاری. منم هرچه کتاب در آوردم پولش را میگذاریم روی آن.

جلال باشه . پس من میرم صحبت میکنم.

آیدین صحبت میکنم نه، باید راضی اش کنی.

جلال نگران نباش. حالا کی با این بچه آشنا شدی؟

آیدین بیا برات تعریف کنم...

(در حال صحبت هر دو از اتاق بیرون میروند.)

صحنه چهارم

آرزو

غنچه روی تخت بیمارستان ، در اتاق خود نشسته فیلم کارتونی نگاه میکند. دقایقی بعد فیلم پایان مییابد . او تلویزیون را خاموش میکند. در این حال آیدین با یک بسته هدیه وارد اتاق میشود. بعد از ظهر است، و مدارس تازه تعطیل شده اند.

آیدین سلام. عمو جان ، چطوری؟ حالت خوبه ؟
قونچا (از تخت پایین آمده، دمپایی به پا کرده، دست میدهد) مرسی، خوبم. فقط یک کمی تو خودم میلرزم.
آیدین آن یک ذره هم تمام میشه. بیا این را برای تو آوردم. (بسته هدیه را به او میدهد)

قونچا می تونم بازش کنم؟
آیدین چرا که نه؟ برای تو ست.
قونچا (باز میکند) اوه! مداد رنگی و دفتر نقاشی! شکلات و آدامس . خیلی ممنون. نقاشی خیلی کم بلدم. فقط بعضی وقتها نقاشی دوستم را کشیده ام ؛ برده مدرسه ، نمره خوبی هم گرفته.
آیدین اوه! پس تو خوب بلدی. فکر کردم باید یادت بدهم.
قونچا بله. دوست دارم یاد بگیرم.
آیدین پس بیا با هم یک چیزی نقاشی کنیم. بگو چه دوست داری بکشی؟
قونچا یه بادبک. با نخ اش. اینجوری میره هوا. (با حرکت دست نشان میدهد)

آیدین بکش، من هم نگاه میکنم.
قونچا (او نقاشی را تمام کرده به دست آیدین میدهد) خوبه؟
آیدین عالیه. من اندازه تو که بودم نمی تونستم به این زیبایی نقاشی کنم.
قونچا مرسی.

آیدین گفتم کمی تو خودت میلرزی؛ چه جوری؟
قونچا (دست هایش را مشت کرده و تن و سرش را میلرزاند) اینجوری.
دکتر گفت کم شده، میره.
آیدین فهمیدم. حتماً میره . باید صبر کنی. وقتی خوب شدی، از اینجا رفتی، دوست داری باز هم گل فروشی کنی؟
قونچا پول لازم داریم. آره باید کار کنم. نمیشه به مادرم کمک نکنم.

آیدین نه، فکر پول و کار و مادر را نکن. میخوام بدونم اصلاً خودت چه دوست داری؟ فکر کن پول هست. لازم نیست کار کنی.
مادر هم کمک لازم ندارد. خودت چه دوست داری؟ میخواهی چه کار کنی؟
قونچا (کمی به فکر فرو میرود) چه دوست دارم؟ دوست دارم بازی کنم.
آیدین بازی بلدی؟

قونچا آره. لی لی بازی، پنج سنگ، توپ بازی (همه را با حرکاتش نشان میدهد)، مدرسه برم. گردش کنم. نه، همیشه! آن وقت دوستام نیستند.
آنها میرن خیابون آدامش و گل بفروشنند. شیشه ماشین پاک کنند، سی دی و اینها بفروشنند. دستفروشی بکنند. دیگه کسی نیست با من بازی کنه.
آیدین چرا بچه های دیگر هستند. با آنها دوست میشی و بازی میکنی.
مدرسه هم بری، باز دوستان تازه پیدا میکنی.
قونچا نه. نمیخوام دوست پیدا کنم.
آیدین چرا؟ آدم دوست های تازه پیدا کند که بد نیست.
قونچا نه! نمیخوام دوست پیدا کنم!
آیدین میشه بگی چرا دوست نداری؟
قونچا دوستم مرده!
آیدین متأسفم. کی؟

قونچا چند ماه پیش بود. میدونید منم با او مردم. یعنی میخواستم بمیرم ولی نگذاشتند. یه روز آمدند او را با ماشین بردند قبرستون.
تازه موادی شده بود. نمیدونستم. وقتی فهمیدم زیاد گریه کردم. خیلی دوستش داشتم. خیلی مهربان بود. خیلی خوب بود. خیلی گریه کردم. بهش گفتم ترا خدا این کار -و- نکن. گفت نمیکنم. ولی رفت باز هم کرد. میدونستم میمیره. مردم. خیلی خیلی گریه کردم. نباید میکردم؟
آخه دوستم بود. دوستش داشتم. سلامتی اش داشت خراب میشد.
من هم میدونستم که میمیره. شنیده بودم این جور بچه ها زود می میرن. خیلی می ترسیدم. خیلی. آن مردم، من هم مریض شدم.
یه روز دیدم مادرش با یه دسته گل، آمد سوار اتوبوس شد که بره قبرستون. منم با اتوبوس بعدی به دنبالش رفتم.
دیدم دسته گل -و- رو قبر او گذاشته گریه میکنه. صبر کردم تا تمام شد و رفت. عصر بود.

رفتم سر قبر دوستم. صورتم -و- گذاشتم رو خاک اش، دراز کشیدم . و سیر اشک ریختم. التماس کردم که در را باز کند من هم برم پیشش؛ ولی نکرد.

ماندم فقط اشک ریختم...دیگر نفهمیدم چه شد...
صبح بود که صاحب قبرستون منو برداشت و برد دفتر اش. بعد پلیس آمد . مادرم به آنها گفته بود که من گم شده ام.
نه نمیخوام با کسی دوست بشم. می ترسم. می ترسم باز یه چیزی بشه، دوستم به حرفم گوش نکنه، بمیره .
آخه میدنید آدم دوست داره. خیلی خیلی دوست داره. اندازه همه آسمانها. همه ستاره ها. همه ی دریا ها(با حرکات دستش بزرگیها را نشان میدهد). بعد یکهو، دوست آدم می افتد و میمیرد.
میخواستم من هم آنجا بمیرم...میدونید... (هق هق میگرید).

آیدین گریه نکن جانم . ببخش که دردت را تازه کردم. میدونم سخته. خیلی سخته. من هم یه روز احساس کردم دوستم حالش خوب نیست. سلامتی اش را از دست میده. احساس کردم معتاده. اما پیشش نبودم، که خوب مطمئن بشم، بدونم دردش چیه؟ و کمک اش کنم. ماندم لای شک و نگرانی، و همه اش گریستم. خانواده او دانستند که ناراحتم ، اشکم در آمده، ولی نفهمیدند چرا؟

قونچا منو فهمیدند که شما را بفهمند؟ هر وقت منو فهمیدند شما راهم میفهمند. دور از شما، دور از شما، آدم بزرگها خیلی کوچک اند!
آیدین باشه، کار دوستی به عهده ی خودت. هر طور خواستی انجام میدی. گفتمی میخوای مدرسه بری. اگر مادرت راضی باشه میری ،بله؟
قونچا چرا نمی رم؟ دوست دارم برم . خیلی هم دوست دارم. میخوام بنویسم، بخوانم، نقاشی کنم. چیز یاد بگیرم. میخوام تو خیابون هرچه می بینم بخونم.

میخوام عوض اینکه هر روز صبح تو خیابانها راه بیفتم به این آقا و آن خانم التماس کنم گل بخرند، به مدرسه بروم.
مگه میشه؟ من هیچی ندارم. نه شناسنامه، نه لباس و کیف، نه کتاب، نه مداد. هیچ چی. هیچ چی.

آیدین من با مامانت حرف میزنم . ببینیم میشه یا نه. فقط خواستم اول بدونم خودت چی میگی.

قونچا خودم که دوست دارم. آگه بشه.
آیدین بسیار خوب عموجان! مواظب خودت باش. تا بعد. (او را در
آغوش میگرد)
قونچا ولی نرین یکهو نیابین ها! من شما را پیدا نمیکنم.
آیدین نه جانم ، نگران نباش. میام. مواظب خودت باش. به امید دیدار.
قونچا به امید دیدار(مداد و دفتر بر میدارد که نقاشی کند.)

پرده ی دو

صحنه ی پنجم
مادر

خانه غنچه : اتاقی ست سه در چهار با یک پنجره؛ برای خواب و
آسایش و آشپزی. کنار دیوار لحاف و تشک، وسایل آشپزخانه و یک
چرخ خیاطی به چشم میخورند. با صدای زنگ مادر غنچه بیرون میرود
و آیدین را به داخل راهنمایی میکند.

مادر خیلی خوش آمدید ، به خانه ی فقیران بفرمایید بشینید،(تعارف را با
دست نشان میدهد). میل دارید چیزی بخورید، بگید. به کوچکی خانه و بی
چیزیمان نگاه نکنید، قلبمان بزرگ است. خدمت تان نان و پنیر داریم، و
چایی.

آیدین ممنون. چایی میخورم.
مادر راحت پیدا کردید؟
آیدین بله. اینجا همسایه یتان کمک کرد.
مادر ما شما را خیلی اذیت میکنیم.
آیدین (روی دو زانو می نشیند) خواهش میکنم. نه، اذیتی در میان نیست.
من مسئله غنچه را مسئله خودم میدانم. به خاطر همین هم خواستم با شما
صحبت کنم. راضی هستید بچه به مدرسه برود؟

مادر (چایی میدهد). چرا باید راضی نباشم. این آرزوی بزرگ هر مادری ست که فرزندش به مدرسه برود، بزرگ شود، و شغلی داشته باشد. خوشحالم که ما مثل بعضی از آدمها، بخاطر فقر و از روی ناچاری، پا به راههای نادرست نگذاشته ایم. روی پای خودمان ایستاده ایم.

پدر و مادرم هم در حد توان یاور مان بوده اند. اما مشکلاتی هست که موجب شده ما نتوانیم راحت زندگی کنیم. غنچه شناسنامه ندارد.

آیدین این را غنچه هم به من گفت.

مادر برای اینکه سند ازدواج ندارم. نامزد بودم پدرش فوت کرد. در شش ماهی که باهم بودیم من حامله شدم.

او عملگی میکرد. یک روز رفت سرکار و دیگر برنگشت. زیر آوار مانده بود. گفتند.

(چشمانش پر از اشک میشود). بچه در خانه متولد شد. برای اینکه این و آن کمتر حرف دربیآورند، او را برداشتم آمدم به شهر. و اینجا بزرگش کردم. من خیاطی میکنم، در خانه ها لباس برای مردم می شویم. یا سختی یک جور میسازیم دیگر. غنچه پدرش را ندیده. تنها تعریف او را از زبان من شنیده، اما احساس میکند که خودش هم او را دیده است. گاهاً این هم دلم را تکه-تکه میکند. پدرش آدم جوانمرد و مهربانی بود...

پدرم خیلی سعی کرد از حاجی آقا کاغذی برای من بگیرد، ولی نشد. او میگوید:

خودش شاهد نامزدی ما بوده ولی نمی تواند آنرا به حساب عقد و ازدواج بگذارد. میگوید: از کجا معلوم، شاید بچه از یک مرد دیگری ست. نمی تواند کاغذ بدهد. پدرم میگوید: حل این مسئله پول کلانی میخواهد. اگر بدهیم حاج آقا با خوشحالی کاغذ را می نویسد.

آیدین شما می توانید شناسنامه پدر و مادر را آماده کنید؟

مادر بله. میتوانم.

آیدین بسیار خوب. باقی کار با من. آشنایی پیدا میکنم که شاید بتوانیم برای بچه شناسنامه بگیریم.

مادر باشد. من شناسنامه ها را میاورم. ولی متأسفانه باید بگویم مخارج تحصیل را نمی توانم بپردازم.

آیدین هزینه تحصیل را من به عهده میگیرم. خیالتان راحت باشد.

مادر زنده باشید. شما برای ما خیلی محبت و مهربانی میکنید. میتونم بپرسم چرا اینهمه برای ما ، این بچه، محبت میکنید؟

آیدین بخاطر اینکه هنوز یاد نگرفته ام بگویم "به من چه". شاید روزی من هم این سخن را یاد گرفتم و یا یکی آنرا به من هم یاد داد. آن وقت همه چیز را درست خواهم دید؛ ولی اکنون وارونه می بینم. این هم یک بیماری ست که هرکس به آن مبتلا میشود، زود می میرد.

مادر آرزو میکنیم همیشه سلامت باشید. هیچوقت روز بد نبیند. من خیلی فراموش کارم، شما گفتید که مشکل غنچه را مشکل خودتان میدانید.

آیدین شما هم سلامت باشید. در حقیقت، انجام این کار پرداخت یک بدهی ست. بدهی را چکار میکنند؟ باید آنرا پرداخت کرد. من هم در کودکی کار کرده ام. همه کارهایی که امروزه بچه ها در خیابان یا محلهای کار انجام میدهند انجام داده ام. فروش کبریت و سیگار قاچاق، بلبط، روزنامه و مانند اینها را انجام داده ام. بعد در کوره های آهک پزی، آجر پزی، و کارخانه های کاشی سازی و سبزه پاک کنی کار کرده ام. از 8 تا 14 سالگی.

من کودکیم را در این کارها گم کرده و از دست داده ام. آنرا بیرحمانه از من گرفته اند. هنوز که هنوز است به دنبالش میگردم. در این میان یکی برسر راهم قرار گرفت و گفت: این کارها را رها کن. آنها برای بچه ها نیست. برو دنبال درس و مدرسه. و سالها کمکم کرد ، که خود را از باتلاق رها کنم. از اینرو نمی توانم بگویم "به من چه".

مادر اینه که میگویند: درد را پیش دردمند بگو. عظمت درد " اصلی " را تنها کرم" میدانند.

آیدین پس، فردا صبح، ساعت نه ، جلوی اداره همدیگر را می بینیم.

مادر باشد. میام.

آیدین به امید دیدار

مادر به امید دیدار

پرده دوم

صحنه ششم

سرور

اتاق غنچه. آیدین، جلال و مادر غنچه برای ملاقات او آمده اند. بعد از احوال پرسسی:

غنچه مامان، دکتر گفت "خوب شده ام. میتونم برم". (با خوشحالی) مادر فرزندم از مرگ نجات یافتی. خوشحالم که خوب شدی. آیدین حالا که خوب شدی پس حاضر شو به مدرسه بری. این کیفیت ات... (جلال حرف او را قطع میکند). جلال این هم لباس مدرسه ات ثبت نام هم کردیم.

غنچه (هدیه ها را گرفته نگاه میکند) وای، یعنی میتونم به مدرسه برم؟ مرسی عمو جان. مرسی عمو جان. (با عمو هایش دست میدهد) مرسی مامان. (مادرش را می بوسد). هیچ وقت این قدر خوشحال نبودم. کاشکی همه بچه های خیابان می تونستند به مدرسه بروند. کاشکی همه بچه های دنیا مثل من خوشحال می شدند. میخوام درس بخوانم معلم بشوم. میخوام همه بچه ها به مدرسه بروند. میخوام همه بچه ها با شادی بزرگ شوند... عمو، چرا دست بچه ها از مدرسه کوتاه میشود؟ (از آیدین می پرسد) آیدین عمو جان سؤال سختی می پرسی. جواب این حرف را وقتی بزرگ شدی پیدا میکنی. وقتی بزرگ شدی... (از اتاق بیرون میروند).

صحنه هفتم

چه جوابی بدهم

اتاق آیدین. تلفن زنگ میزند. او در خانه نیست. بعد از مدت کوتاهی جلال با کلید آیدین وارد میشود. و مات و متحیر میماند. همه چیز به هم ریخته است. از زیر پایش کتابی برداشته عنوانش را میخواند «کودک گل فروش». و آن را روی میز میگذارد.

جلال (با خودش) گفتم که کارت را به دست از ما بهتران نده... نگاه کن!
مثل اینکه گراز وارد خانه شده، همه چیز بهم ریخته و درب و داغون شده
است! حالا جواب این بچه را چه باید بدهم؟
اینها دست شان مثل نیش مار زهر آهگینه. و دلهاشان چون جویبار خیابان
چرکین.

اما تو ساده ای. مثل کبوتر. و نه چون مار هوشیار. نمی بینی همه جا را
به زهر آغشته اند؟!
و گلها زیر پایشان لگد کوب شده؟!
از بوی گندشان به سایه سار دلهای گوارا پناه بردی ولی زهرشان رهایت
نکرد.

روز، چهره ایشان را آراستند و شبها، کارشان آدم دزدی و غارت شد...
تو شیفته ای دوست من. شیفته ای.
به عشق تو رشک می برم دوست!
به عشق تو برای زندگی. برای انسان. و گیاه و طبیعت رشک می برم!
به عشق تو رشک می برم دوست!
نگفتی جواب این بچه را چه باید بدهم؟
نگفتی جواب شاگردانت را!
آی غنچه! آی ..

**غنچه با لباسی سپید، توری، چون پریان کوچولو، از در وارد
میشود):**

غنچه عمو جان! تنهایی!؟

جلال وای! بچه تو اینجا چکار میکنی!؟

غنچه عمو جان صدایم کردید. آمدم با شما حرف بزنم.

جلال حرف بزنی!؟ با عمو حرف بزنی!؟

غنچه (راه میرود، سخن او با حرکات بدنش هماهنگ است). آره،
که تنها نمونید. میخوام از این کتاب با شما حرف بزنم، که از دندان آدم
دزدها افتاده ...

(کتاب "کودک گل فروش" را در دست دارد):

کودکم. مثل همه کودکان. اما مثل همه زندگی نمیکنم.
دلخیزی چیزها میخواهد اما دستم به چیزی بند نیست. کار میکنم، به

خانواده پول می‌دهم . مدرسه نمی‌روم. نمیدانم چرا. شادی و لذت نمی‌شناسم. دوست نزدیکم گرسنگی ست. شبها در آغوش هم می‌خوابیم. هیچوقت نشده کسی اسمم را بیرسد. حتی وقتی که مریض شده ام. تنها هستم . تنهای تنها.

گاهاً فکر پدر و مادرم، خواهر و برادرم برم میدارد. می‌خواهم برای آنها لباس نو بخرم، هوا سرد شده. و بهشان بگویم: " برای من کفش نوبخرند " تا هنگام فرو ش آدامس و گل و پاک کردن شیشه ماشین راحت باشم. می‌خواهم کسی به خاطر لباس کهنه ی خواهر و برادرم به آنها توهین نکند.

خیلی دلم می‌خواهد لباس نوی داشته باشم ولی وقتی می‌خواهم بخرند می‌گویند "حالت خوشه، پول کجا بود، کرایه خانه عقب افتاده است!" بعضی وقتها یواشکی پول کمی جمع می‌کنم. برای خودم نه. برای بزرگترها.

می‌خواهم برایشان هدیه بخرم. که خوشحال باشند، و من لبخندشان را ببینم. لبخند بزرگترها را خیلی دوست دارم. اگر خودم اشتباهاً بخندم با اخم و تخم می‌گویند: "بس کن! چه شده هر هر می‌خندی." و من دیگر خندیدن یادم می‌رود. نمیدانم، انگار بزرگترها مهمتر اند.

پدر و مادرم مریض شدند پول نداشتم آنها را به بیمارستان ببرم. برای برادرم نتوانستم کار پیدا کنم . رفت مواد مخدر فروخت، گرفتند !

به خورشید خانم گفتم سوز برف و سرماست. نرو، بمان پیش ما ، گرم کن. به حرفم گوش نکرد. من هم مریض شدم. هر وقت برف و باران می‌اد سقف خانه اشک میریزد. کاسه و بشقاب می‌خواهد. و دیوار خانه مثل دستهای مادرم ترک می‌خورد. همه خسته به خانه می‌رسیم. پدرم از درد ناله میکند.

مادرم عصبانی میشود. می‌خواهم بوسشان کنم و بگویم که دوستشان دارم . ولی خجالت میکشم.

نقاشی را خیلی دوست دارم. کار کرده ام. نه، پول کاغذ و مداد نداده ام . یعنی نداشته ام که بدهم . من با انگشتم نقاشی می‌کنم. شکل کفش و دستکش و کاپشن و خورشید میکشم. روی برف. وقتی بزرگترها سردشان است و آنها را می‌بینند، گرمشان میشود و لبخند می‌زنند.

دوستی ندارم. با بازی، تازه آشنا شده بودم که دیگر وقت پیدا نکردم

اوخت شوم. او هم گذاشت و رفت. و همیشه برابم غریبه ماند!
می شناسی ام؟ من آن دخترکم. آن پسرکم. آن غنچه ی نشکفته ی پرپر.
کودکم. مثل همه کودکان. اما طور دیگری زندگی میکنم! زندگی من را
این جوری نقاشی کرده اند. نه روی برف. نه روی یخ. بلکه روی سنگ،
روی آهن! که کودک دیگری باشم...

جلال آخ غنچه! آخ! ... (او روی صندلی نشسته است. چهره خود را با
دست می پوشاند. و بعد از لحظاتی که دست بر میگردد، می بیند غنچه
ناپدید شده است)

... به دنبال خود ... به دنبال خود.. مرا هم مثل خودت دیوانه کردی! ...
نه، کسی ترا درک نمیکند. نه، کسی غنچه ها را درک نمیکند! ...
توشیفته ای دوست من! شیفته ای!
به عشق تو رشک می برم دوست! ...
وای! نگفتی به این بچه چه جوابی بدهم؟ ...
پرده میافتد.